

Univerza v Ljubljani

Univerza v Ljubljani

PRAVNA FAKULTETA

LETNO POROČILO 2019

Poslovno poročilo s poročilom o kakovosti

Računovodsko poročilo

Pravna fakulteta
Univerza v Ljubljani

100

Vizitka članice

Ime zavoda:	Univerza v Ljubljani, Pravna fakulteta
Krajše ime zavoda:	Pravna fakulteta
Ulica:	Poljanski nasip 2
Kraj:	Ljubljana
Spletna stran:	www.pf.uni-lj.si
Elektronski naslov:	pf-dekanat@pf.uni-lj.si
Telefonska številka:	(01) 42 03 113
Številka faksa:	(01) 42 03 115
Matična številka:	1627104000
Identifikacijska številka:	SI 13125427
Transakcijski podračun:	01100-6030707313 pri UJP

Poročilo je pripravila Komisija za kakovost v sestavi: izr. prof. dr. Katja Filipčič, prodekanja za kakovost (predsednica komisije), izr. prof. dr. Jerca Kramberger Škerl, prodekanja za študijske zadeve, doc. dr. Aleš Novak, Urška Janežič, Alenka Peterka, Leonardo Rok Lampret.

Kazalo

1	UVOD	5
2	POSŁANSTVO IN VIZIJA	6
3	URESNIČEVANJE CILJEV V LETU 2019 PO DEJAVNOSTIH S SAMOEVALVACIJO	8
3.1	Izobraževalna dejavnost	8
3.1.1	Prva stopnja z evalvacijo študijskih programov	8
3.1.2	Druga stopnja z evalvacijo študijskih programov	19
3.1.3	Tretja stopnja z evalvacijo študijskih programov	22
3.1.4	Program za izpopolnjevanje	23
3.1.5	Internacionalizacija v izobraževalni dejavnosti	25
3.2	Raziskovalna dejavnost	30
3.2.1	Sodelovanje v različnih vrstah projektov	30
3.2.2	Izvajanje projektov ARRS	31
3.2.3	Pridobivanje novih projektov	31
3.2.4	Sodelovanje raziskovalcev v projektih ARRS v drugih raziskovalnih organizacijah	32
3.2.5	Mednarodni projekti	32
3.2.6	Prijavljanje mednarodnih projektov	34
3.2.7	Znanstvene objave	35
3.2.8	Sodelovanje z okoljem	36
3.3	Umetniška dejavnost	37
3.4	Prenos in uporaba znanja	38
3.5	Ustvarjalne razmere za delo in študij	40
3.6	Upravljanje in razvoj sistema kakovosti	49
3.6.1	Delovanja sistema kakovosti	49
3.6.2	Mehanizmi za spremljanje in izboljševanje kakovosti	50
3.6.3	Mednarodne evalvacije in akreditacije	50
3.7	Poslovanje	51
3.7.1	Vodenje in upravljanje Univerze v Ljubljani	51
3.7.2	Kadrovski razvoj in kadrovski načrt	51
3.8	Informacijski sistem	53
3.9	Komuniciranje z javnostmi	54
3.10	Načrt ravnanja s stvarnim premoženjem	55
3.11	Notranji nadzor	56
3.12	Izvajanje nalog po pooblastilu (nacionalno pomembne naloge)	56
3.13	Razvojni cilji	56

3.14	Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev	59
3.15	Računovodsko poročilo	60
3.16	Statistični podatki (realizacija 2019).....	61
4	PREDSTAVITEV UNIVERZE/članice.....	63
4.1	Organiziranost	63
4.2	Pregled uresničevanja predlogov ukrepa iz poročila 2018	64
4.3	Zakonske in druge pravne podlage, ki urejajo delovanje Univerze v Ljubljani	68

1 UVOD

Ta dokument predstavlja letno poročilo in zajema poslovno poročilo s poročilom o kakovosti in računovodskim poročilom Pravne fakultete Univerze v Ljubljani za leto 2019. Namen dokumenta je celovit in pregleden prikaz dosežkov v letu 2019 ter izvedenih aktivnosti za doseganje strateških ciljev Univerze v Ljubljani.

2 POSLANSTVO IN VIZIJA

Poslanstvo Univerze v Ljubljani

Univerza v Ljubljani goji temeljno, aplikativno in razvojno raziskovanje ter si prizadeva dosežati odličnost in najvišjo kakovost ter izpolnjevati najvišja etična merila na vseh področjih znanosti, umetnosti in tehnike. Na teh področjih skrbi za utrjevanje nacionalne samobitnosti, posebej z razvojem slovenske strokovne terminologije.

Na osnovi lastnega raziskovanja ter domačih in tujih raziskovalnih dosežkov izobražuje kritično misleče vrhunske znanstvenike, umetnike in strokovnjake, ki so usposobljeni za vodenje trajnostnega razvoja, ob upoštevanju izročila evropskega razsvetljenstva in humanizma ter človekovih pravic. Posebno skrb namenja razvoju talentov.

Spodbuja interdisciplinarni in multidisciplinarni študij. Izmenjuje svoje dosežke na področju znanosti in umetnosti z drugimi univerzami in znanstveno-raziskovalnimi ustanovami. Tako prispeva svoj delež v slovensko in svetovno zakladnico znanja, ki ga prenaša med študente in druge uporabnike.

Sodeluje z organizacijami iz gospodarstva in storitvenih dejavnosti v javnem in zasebnem sektorju, z državnimi organi, lokalnimi skupnostmi ter civilno družbo. S tem pospešuje uporabo svojih raziskovalnih in izobraževalnih dosežkov ter prispeva k družbenemu razvoju. Z dejavnim odzivanjem na dogajanja v svojem okolju predstavlja kritično vest družbe.

Vizija Univerze v Ljubljani

Univerza v Ljubljani bo leta 2020 doma in v svetu prepoznana, mednarodno odprta in odlična raziskovalna univerza, ki ustvarjalno prispeva h kakovosti življenja.

Vrednote Univerze v Ljubljani

Univerza v Ljubljani utrjuje akademsko skupnost profesorjev, raziskovalcev, študentov in drugih sodelavcev ter si prizadeva za uveljavitev doma in v svetu. Svoje raziskovanje, izobraževanje, strokovno in javno delovanje ter razmerja med člani utemeljuje na naslednjih vrednotah, in sicer na:

- akademski odličnosti oziroma zagotavljanju čim višje kakovosti,
- akademski svobodi sodelavcev in študentov, posebej svobodi ustvarjalnosti,
- avtonomiji v odnosu do države, političnih strank, korporacij in verskih skupnosti,
- humanizmu in človekovih pravicah, vključujoč enakost možnosti in solidarnost,
- etičnem in odgovornem odnosu do sveta.

Poslanstvo in vizija PF

PF je avtonomna in ustvarjalna akademska skupnost učiteljev, raziskovalcev, študentov in drugih sodelavcev. Njena visoka akademska odličnost temelji na kakovostni izvedbi študijskih programov, stalni interakciji s spreminjajočim pravnim okoljem in razvijajočo sodno prakso ter vpetosti njenih članov v družbeno okolje. Družbena odgovornost PF je trdna podpora vladavini prava in pravni državi kot najvišji civilizacijski vrednoti.

PF bo še naprej zasledovala svoj cilj in ostala najboljša pravna šola v državi, katere diplomanti bodo najboljše usposobljeni za opravljanje najzahtevnejših pravniških poklicev v pravosodju in sposobni vključevanja v mednarodni prostor. Cilj ostaja uvrstitev med pravne šole, ki v svetovnem merilu izstopajo s svojo odličnostjo in kakovostjo ter sodobnim in ustvarjalnim pristopom k pravnemu študiju.

PF izvaja pedagoško in znanstveno raziskovalno delo. PF izvaja nacionalni raziskovalni in razvojni program kot del obveznega pedagoškega dela in v sklopu temeljnih, aplikativnih, razvojnih in drugih projektov. Raziskovalno in razvojno delo kot del obveznega pedagoškega dela izvajajo visokošolski učitelji in visokošolski sodelavci na svojih področjih. PF si bo tudi v prihodnje prizadevala še izboljšati kakovost študija, razširiti obseg in intenzivnost raziskovalnega dela na pravnem področju in še intenzivirati mednarodne povezave v okviru tega.

Za postopno uresničevanje poslanstva in razvojne vizije in za razrešitev navedenih temeljnih razvojnih vprašanj potrebuje PF jasne strateške usmeritve ter iz njih izpeljane dolgoročne cilje. Te usmeritve in cilji so zajeti v Strategiji razvoja Pravne fakultete Univerze v Ljubljani 2013-2020, ki jo je sprejel senat PF na svoji 9. seji 23. junija 2014 in je dostopna na <http://www.pf.uni-lj.si/media/strategijapf1.pdf>.

3 URESNIČEVANJE CILJEV V LETU 2019 PO DEJAVNOSTIH S SAMOEVALVACIJO

3.1 Izobraževalna dejavnost

Do leta 2020 zasleduje Univerza v Ljubljani (UL) tri poglobitne dolgoročne cilje na področju izobraževanja:

- nekoliko zmanjšati število študentk in študentov,
- povečati število diplomantov za tretjino in povečati kakovost diplom,
- zmanjšati razdrobljenost programov.

Upoštevanje navedene dolgoročne strateške cilje UL je tudi ena od poglobitnih usmeritev PF dvig kakovosti na področju izobraževanja. Ob tem pa lahko ponovimo, da je PF do konca leta 2019 navedene cilje UL na tem področju v veliki meri že dosegla.

Izhajajoč iz Strategije razvoja Pravne fakultete Univerze v Ljubljani 2013–2020 pa zasleduje PF na področju izobraževanja zlasti te poglobitne cilje:

- izobraziti široko razgledanega pravnika, ki se bo znal samostojno in kreativno soočati z družbenimi izzivi;
- povečati kakovost izvedbe študijskih programov na vseh stopnjah študija;
- povečati uspešnost in učinkovitost študija;
- tesneje povezati znanstvenoraziskovalno in izobraževalno dejavnost;
- okrepiti sodelovanje z drugimi visokošolskimi zavodi znotraj in izven UL;
- okrepiti vse oblike mednarodnega sodelovanja na pedagoškem področju;
- intenzivneje povezati izvedbo pedagoškega procesa z družbenim okoljem, predvsem z vključevanjem strokovnjakov iz pravosodja.

3.1.1 Prva stopnja z evalvacijo študijskih programov

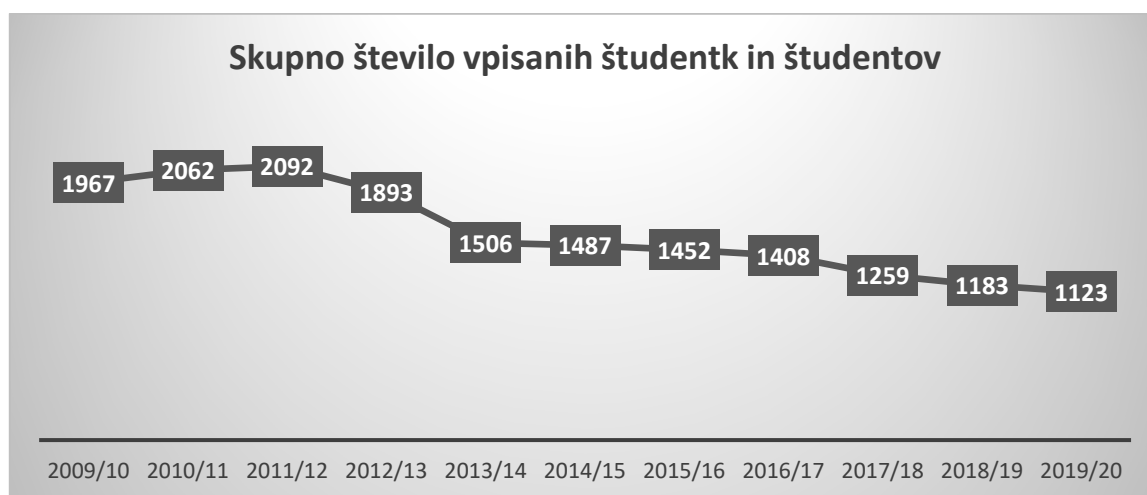
PF je že kmalu po začetku izvajanja dvostopenjskega študija prava ugotovila, da delitev študija prava v dve stopnji ni ustrezno. Ločenost 1. in 2. stopnje neugodno vpliva na možnost smiselne spremljanja kazalnikov kakovosti. Ta dejavnik je bil že v opreteklih letih izpostavljen kot ena ključnih pomanjkljivosti na področju zagotavljanja kakovosti študija na PF. Zato je treba poudariti, da je senat PF že v letu 2014 sprejel prvo verzijo enovitega magistrskega študija prava in jo nato vse do leta spreminjal in izpopolnjeval ter v začetku leta 2019 sprejel dokončen program enovitega magistrskega študija prava. V oblikovanje programa so bili vključeni vsi pedagogi najprej v razpravah po katedrah, nato je na večjih sejah o programu razpravljala tudi senat PF (senat PF sestavljajo vsi visokošolski učitelji). V oblikovanje novega programa so bili vključeni tudi študenti; posebej intenzivno b nastajanje prve verzije leta 2014, zadnjo verzijo, usklajeno v dolgotrajnem postopku z vsemi pedagogi, je prejel Študentski svet in upoštevani so bili tudi njegovi predlogi. Dolgotrajen postopek oblikovanja novega programa se je obrestoval, saj ocenjujemo, da smo oblikovali program, ki v največji možni meri (upoštevajoč tudi kadrovske in finančne zmogljivosti) izpolnjuje namen preoblikovanja študija prava v enovit magistrski program. Po sprejemu programa na senatu 2019 smo pripravili vlogo za začetek postopka akreditacije. Žal pa postopka nismo mogli začeti, ker ta program ni bil sprejet v Program dela UL za 2019. Zato smo v letu naredili vse potrebne korake, da je bil nov študijski program vključen v Program dela UL za 2020. Tako bomo v začetku leta 2020 lahko začeli s postopkom akreditacije, anjprej na UL in nato na NAKVISu. Z navedenim programom bomo nadomestili sedanji dvostopenjski študij prava.

Posebno pozornost smo posvetili argumentaciji razlogov za uvedbo enovitega magistrskega študija prava, ki je del vloge za karenciacijo. Na tem mestu le na kratko povzemamo temeljne razloge:

- Utemeljenost uvedbe enovitega magistrskega študijskega programa (namesto sedanjega dvostopenjskega študija) izhaja tudi iz Zakona o visokem šolstvu (sedmi odstavek 33. člena); PF UL izobražuje za poklice v pravosodju, za katere slovenska zakonodaja določa pet let študija prava, poklic odvetnika pa je poleg tega še evropsko reguliran poklic.
- Obstoječi dvostopenjski študij prava je že sedaj dojet kot neločljiva celota z vidika delodajalcev in študentov. Že od uvedbe dvostopenjskega študija prava je očitno, da delodajalci tudi na delovna mesta, za katera zakonodaja ne zahteva zaključene 2. stopnje študija in opravljenega pravniškega državnega izpita, raje zaposlijo diplomanta 2. stopnje, predvsem pa diplomanta 2. stopnje z že opravljenim pravniškim državnim izpitom. Tudi študenti PF UL razumejo dvostopenjski študij prava kot celoto. Podatki namreč kažejo, da diplomanti 1. stopnje ne vstopajo na trg dela, temveč jih skoraj 100% nadaljuje študij na 2. stopnji.
- Iz naših izkušenj nekajletnega izvajanja dvostopenjskega študija prava izhaja, da je delitev pravniškega študija na dve stopnji neustrezna, da umetno deli pridobivanje kompetenc v dve stopnji, medtem ko omogoča enoviti magistrski študijski program ustrezno povezovanje in nadgrajevanje kompetenc v vseh petih letih študija. Po zaključku enovitega magistrskega študijskega programa bodo zato diplomanti ustrezneje pripravljeni tako za opravljanje pravniškega državnega izpita kot tudi za opravljanje del, za katere je ta izpit potreben. Podatki namreč kažejo, da k pravniškemu državnemu izpitu pristopi približno 80 odstotkov diplomantov druge stopnje študija.
- Hkrati se kaže, da imata že sedanja, obstoječa študijska programa PF UL, organizirana v razmerju 4+1, občutne prednosti pred drugimi študijskimi programi, ki so organizirani po načelu 3+2 (Pravna fakulteta Univerze v Mariboru, Evropska pravna fakulteta Nove univerze). Podatki, pridobljeni pri Ministrstvu za pravosodje, kažejo, da je delež uspešnosti diplomantov PF UL na pravniškem državnem izpitu (PDI) občutno večji kot je delež uspešnosti pri diplomantih drugih fakultet. Ocenjujemo, da je temeljni razlog za višjo uspešnost diplomantov PF UL v organizaciji študija; koncept študija 4+1 je bolj približan konceptu enovitega študija v primerjavi s konceptom 3+2.
- Primerjava razvoja pravnih študijev kaže, da so številne vrhunske univerze, tako s *common law* kot tudi s kontinentalno pravno tradicijo, prepoznale slabosti deljenega, dvostopenjskega študija. Ključno pri enovitem pravnem študiju je celovitejši, zaokrožen pristop k pravnemu študiju, ki omogoča študentu prava, da v času študija tudi vrednostno dozori in s tem prepozna vključenost pravnih pravil v širši družbeni kontekst; pravniški študij s tem lažje in učinkoviteje ponudi a) splošna znanja, ki jih pravniki kot družboslovci potrebujejo, da prepoznajo svojo vlogo v širšem družbenem kontekstu, in b) specifična, pozitivnopravna znanja, nujna za opravljanje poklica po koncu študija.

PF je tudi v letu 2019 nadaljevala z uresničevanjem enega od svojih in univerzitetnih strateških ciljev, tj. **postopnega zmanjšanja števila študentk in študentov**. Trend zmanjševanja skupnega števila študentk in študentov, ki ga je mogoče opazovati že zadnjih nekaj let, se je nadaljeval tudi v letu 2019. Skupno število študentk in študentov PF je tako ob koncu leta 2019 še nekoliko upadlo v primerjavi s prejšnjim letom (glej tudi graf 1, ki prikazuje gibanje skupnega števila študentk in študentov PF od uvedbe bolonjskih študijskih programov).

Graf 1: Gibanje skupnega števila študentk in študentov (na programih 1., 2. in 3. stopnje) od uvedbe bolonjskih študijskih programov

Kljub postopnemu zmanjševanju skupnega števila študentk in študentov pa je za PF še vedno značilno **neustrezno razmerje med številom pedagogov (in drugih zaposlenih) ter študentk in študentov**, kar je eden od pomembnih kazalnikov kakovosti izobraževalne dejavnosti.

Tudi v letu 2019 je mogoče zmanjševanje skupnega števila študentk in študentov pojasniti zlasti z zmanjšanim številom razpisanih mest v 1. letniku I. stopnje; od leta 2015/16 razpisujemo 200 mest na rednem študiju, pred tem pa 256 in celo več mest. Generacije, ki zaključujejo študij, so še vedno številčnejše od generacij, ki se na novo vpisujejo na PF, ¹ kar pa se bo v štud. letu 2019/2020 spremenilo, saj bo velika večina študentk in študentov, vpisanih v 2014/15 (256 razpisanih mest), zaključila študij. Zato pričakujemo, da se bo trend upadanja števila študentk in študentov ustavil. V prihodnje pa bo treba posvetiti več pozornosti izpisanim iz študijskega programa, saj tudi ti lahko v določeni meri prispevajo k zmanjševanju števila študentk in študentov. Kakšen je trend pri izpisanih in kakšni so razlogi za izpis, bo analizirala Komisija za kakovost v študijskem letu 2019/2020.

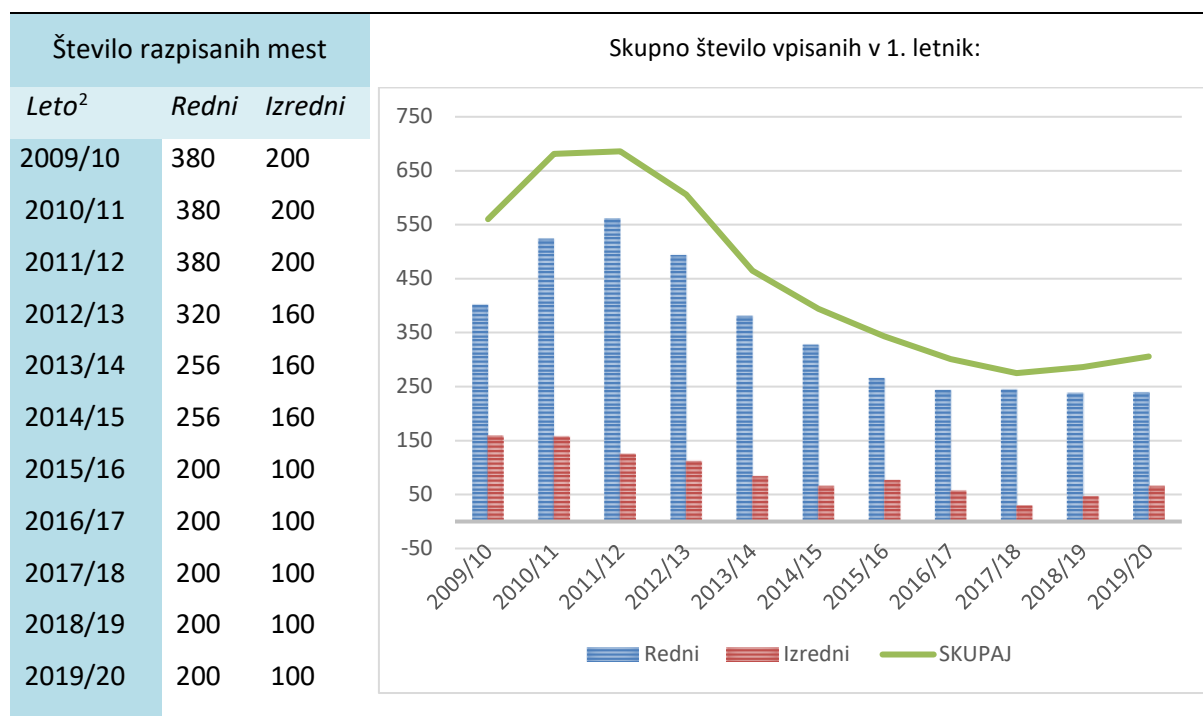
Podobno kot v preteklih letih velja opozoriti, da upadanje števila študentk in študentov načeloma ni posledica upadanja zanimanja za študij prava na PF. Kljub nekaterim nenaklonjenim zunanjim okoliščinah (npr. številčno manjše generacije, konkurenca na trgu pravnega izobraževanja) ostaja **zanimanje za študij na PF** sorazmerno veliko. PF je vpisna mesta na rednem študiju vedno zapolnila že v prvem prijavnem roku. Podatki pa kažejo, da se interes za študij na naši fakulteti povečuje: na razpis v študijskem letu 2018/19 se je prijavilo 41,5% več kandidatov, kot je bilo razpisanih mest, medtem ko je bil prejšnja leta ta presežek le okrog 27%. Porast zanimanja za študij na PF je lahko deloma posledica večje generacije, ki se je v preteklem letu vpisovala v visokošolske programe, vendar ocenjujemo, da

¹ Drug dejavnik pri zmanjševanju, ki je bil aktualen zlasti v letu 2016, je zaključevanje starega magistrskega programa. Glej *Poslovno poročilo Pravne fakultete Univerze v Ljubljani s poročilom o kakovosti za leto 2016*.

je velik interes za vpis na PF v zadnjih letih predvsem odraz dolgoročnih prizadevanj PF za kakovost študija in ohranitev njenega visokega ugleda. Poleg tega pa je PF podobno kot v preteklih letih, tudi v letu 2019 aktivno delovala v smeri promocije študija prava na PF. Tako je npr. v namen celovite predstavitve pravnega študija (poleg ponovno dobro obiskanih informativnih dneвов z udeležbo okrog 700 dijakinj in dijakov) v sodelovanju s številnimi srednjimi šolami po Sloveniji organizirala tudi vrsto predstavitev študija in obštudijskih dejavnosti, ki potekajo na PF (na primer predstavitev PF na Sejmu izobraževanja in poklicev – Informativa, Sejem obštudijskih dejavnosti v organizaciji društva HOPe (ki deluje na PF), na katerem so se predstavila vsa društva in obštudijske dejavnosti, ki so na voljo študentkam in študentom PF, obiski in predstavitve študija na PF na srednjih šolah, ki jih skrbno izvajajo predvsem asistenti PF). Pri organizaciji in izvedbi predstavitev gre posebej izpostaviti odlično sodelovanje zaposlenih ter študentk in študentov na PF.

Podatki v Tabeli 1, ki kažejo gibanje števila razpisanih vpisnih mest za redni in izredni študij od uvedbe bolonjskih študijskih programov, potrjujejo zavezanost PF k cilju zmanjševanja števila študentk in študentov.

Tabela 1 in Graf 2: Univerzitetni študijski program I. stopnje

Graf 2 kaže, da je skupno število vpisanih v 1. letnik univerzitetnega študijskega programa I. stopnje sicer v zadnjih treh letih nekoliko poraslo, kar pa je posledica večjega števila vpisanih na izredni študij (Tabela 2). Kljub opisanemu trendu pa je število vpisanih na izredni študij še vedno bistveno nižje od razpisanih mest, ki je že nekaj let 100 mest. Razloge za porast zanimanja za vpis na izredni študij bo Komisija za kakovost analizirala v naslednjem študijskem letu. Predvsem tudi, kakšen je študijski uspeh izrednih študentk in študentov v primerjavi s študentkami in študenti na rednem študiju. Ob tem bo

² V študijskem letu 2008/2009 je PF zadnjič razpisala prosta mesta za (stari) univerzitetni dodiplomski študij Pravo. Od študijskega leta 2009/10 se podatki o razpisanih mestih nanašajo na (bolonjski) univerzitetni študijski program I. stopnje.

analiza tudi zajela vprašanje ustreznosti dosedanjega izvajanja tega študija tako z vidika obremenitve pedagogov kot tudi zadovoljstva (in uspešnosti) študentk in študentov.

Tabela 2: Število (prvič) vpisanih v 1. letnik izrednega študija

	2016/17	2017/18	2018/19	2019/2020
Število prvič vpisanih	45	24	43	53

Podatki v Tabeli 3 prikazujejo aktualno stanje vpisanih študentk in študentov na PF v začetku študijskega leta 2019/2020, in sicer po različnih letnikih in načinih študija (vpisa).

Tabela 3: Število vpisanih na I. stopnji študija v študijskem letu 2019/20

2019/2020	1. LETNIK		2. LETNIK		3. LETNIK		4. LETNIK		DODATNO LETO		Skupaj
	Red.	Izred.	Red.	Izred.	Red.	Izred.	Red.	Izred.	Red.	Izred.	
Prvič	194	53	121	10	111	14	131	3	22	0	659
Ponovno	46	13	9	3	2	0	0	0	0	0	73
podaljšan status	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	3
Skupaj	240	66	131	13	114	14	132	3	22	0	735

V preteklih letih je bilo že večkrat poudarjeno, da omejevanje števila vpisanih in posledično manjše število študentk in študentov samo po sebi ni zagotovilo, da se bodo na PF res vpisali tudi najustreznejši kandidati in kandidatke za študij prava. Zato je bila v razpravah na fakulteti v ospredju predvsem možnost ponovne uvedbe **sprejemnega izpita**. Zaradi relativno majhnega presežka prijavljenih dijakov in dijakinj nad številom razpisanih mest v preteklih letih okrog (okrog 27%), smo ocenili, da sprejemni izpiti ne bi bistveno spremenili podobe vpisanih študentk in študentov. K tej odločitvi je prispevalo tudi dejstvo, da je naraslo število točk, potrebnih za vpis v program prve stopnje v zadnjem študijskem letu, prav tako tudi povprečno število točk vpisanih (Tabela 4) in tudi povprečno število točk, ki so jih vpisani dosegli na maturi (Tabela 5). Tako bomo v naslednjih letih spremljali, ali bo boljši uspeh vpisanih v srednji šoli prispeval tudi k dvigu študijske uspešnosti (povprečne ocene, prehodnost med letniki). Če bomo v naslednjih letih ugotovili, da povečanje presežka prijavljenih kandidatov v letu 2018/19 na 41% ne predstavlja le nihanja, ampak se bo razvil v trend povečevanja presežka prijavljenih nad razpisanimi mesti, pa bomo ponovno razmislili o uvedbi sprejemnih izpitov.

Tabela 4: Točke, potrebne za vpis program 1. stopnje (redni študij)

	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20
Točke, potrebne za vpis	63	72,5	72,5	73	72	76
Povprečne točke vpisanih	Ni podatka	Ni podatka	Ni podatka	Ni podatka	85,51	87,07

Tabela 5: Povprečno število točk na maturi, ki so jih dosegli prvič vpisani v program 1. stopnje (redni študij)

	2018/19	2019/20
Povprečno število točk	22,36	23,07

PF od študijskega leta 2009/10 razpisuje tudi 10 mest za tujce. Ker je analiza njihovega uspeha pri študiju pokazala izrazito slabo podobo (le 11,3% jih je po vpisu v obdobju med študijskimi leti 2009/10 do 2015/16 napredovalo iz 1. letnika), je PF s študijskim letom 2018/19 med vpisne pogoje dodala znanje slovenščine. PF namreč ocenjuje, da je neznanje (ali nezadostno znanje) slovenščine poglavitni razlog za takšen slab študijski uspeh vpisanih študentov tujcev, ker študij prava temelji na natančnem razumevanju pravnih besedil ter sposobnosti konciznega ustnega in pisnega izražanja v slovenščini. Zaradi nacionalne obarvanosti velikega deleža predmetov je pretežni del študijske literature v slovenščini, ki se za študente tujce brez dobrega znanja slovenskega jezika očitno kaže kot prevelika ovira. V študijskem letu 2018/19 so se na mesta za tujce vpisale le tri študentke in predložile potrdilo o znanju slovenščine na zahtevani ravni B2. Vse vpisane v tem študijskem letu pavzirajo, izpolnile niso niti pogojev za ponavljanje 1. letnika (dve nista opravili nobenega izpita, ena pa le dva). Ali je bilo znanje slovenščine nezadovoljivo ali pa so bili drugi razlogi za študijski neuspeh, bo analizirano v naslednjih letih, ko bomo spremljali njihov študij. Prav tako bomo v analizo zajeli tudi osem tujcev, vpisanih v študijskem letu 2019/2020.

Običajno se kot kazalnika kakovosti upoštevata tudi **prehodnost** študentk in študentov med letniki ter **povprečno trajanje študija**. PF je že v preteklih letih razmeroma nizko prehodnost izpostavljala kot eno od težav pri spremljanju kakovosti izobraževalne dejavnosti. Po eni strani je lahko nizka prehodnost res (upravičeno) razumljena kot pokazatelj sistemskih težav pri študiju, a po drugi strani prav to kaže tudi na ohranjanje trajne skrbi PF za visoko raven študijskih standardov in kakovost njenih diplomantk in diplomantov, ki jih PF ne želi za vsako ceno podrežati pragmatičnim interesom, tj. zgolj nominalnemu dvigu kakovosti. Kljub ambivalentnemu odnosu do prehodnosti kot kazalniku kakovosti študija, pa PF vsa leta spremlja njeno vrednost.

V Tabeli 6 so prikazani podatki o prehodnosti ob začetku študijskega leta 2019/20. Pri tem velja omeniti še, da glede kazalnika prehodnosti v primerjavi s podatki zadnjih nekaj let v letu 2019 ni bistvenih odstopanj.

Tabela 6: Prehodnost na I. stopnji študija

Prehodnost	1. letnik (Iz prvega v drugi)	2. letnik (Iz drugega v tretji)	3. letnik (Iz tretjega v četrti)
Skupaj	46,5 %	83,9 %	94,4 %
Redni	51,3 %	79,9 %	99,2% ³
Izredni	21,7 %	140 %	36,4 %

³ V študijskem letu 2019/20 je v 4. letnik vpisanih več rednih študentk in študentov, kot je bilo lani redno vpisanih v 3. letnik (skupaj s ponavljalci). Razlogi za to so npr., da fakulteta omogoča tudi napredovanje iz izrednega na redni študij, vpis t. i. pavzerjev ter študentk in študentov, ki nadaljujejo s študijem po prekinitvi študija, ki je trajala več kot dve leti (v skladu s Statutom UL).

V Tabeli 7 pa prikazujemo le **čisto prehodnost iz 1. v 2. letnik**, ki je izračunana nekoliko drugače kot prehodnost v Tabeli 6 in sicer tako, da zajema le študente 2. letnika, ki so redno napredovali iz 1. letnika (torej brez ponavljalcev).⁴ Iz tabele izhaja, da prehodnost nekoliko niha. Zanimiva pa je ugotovitev, da je ob zmanjšanju razpisanih mest nekoliko narasla.

Tabela 7: Čista prehodnost v 2. letnik (prvi vpis v 2. letnik / prvi vpis v 1. letnik)

Štud. leto napredovanja	Čista prehodnost v %
2012/2013	34,45
2013/2014	39,76
2014/2015	38,15
2015/2016	41,77
2016/2017	44,21
2017/2018	39,15
2018/2019	44,34
2019/2020	41,97

Čista prehodnost izrednih študentk in študentov iz 1. v 2. letnik pa je bistveno nižja in v letih, navedenih v Tabeli 7, giblje se le okrog 15%. Kot je bilo že zapisano zgoraj, bo Komisija za kakovost za naslednje poročilo o kakovosti pripravila temeljitejšo analizo različnih vidikov izrednega študija, v katero bo zajela tudi študijski uspeh izrednih študentov.

Zanimiv pa je še en izračun prehodnosti: **čista prehodnost od 1. do 4. letnika**. Ta podatek pa nam pove, kolikšen delež vpisanih v 1. letnik je redno napredovalo (brez ponavljanja ali pavziranja) do vpisa v 4. letnik. Tako izračunano prehodnost za ves čas študija za letos vpisane študentke in študente v 4. letnik smo primerjali s prehodnostjo študentk in študentov 4. letnika v preteklih dveh študijskih letih. Pri tem nismo ločevali prehodnosti redno in izredno vpisanih v 1. letnik, ker lahko študent v času študija prehaja med obema oblikama študija. Iz Tabele 8 izhaja, da le okrog četrtine študentk in študentov redno napreduje iz letnika v letnik v času študija na programu I. stopnje, da pa se je prehodnost generacije, vpisane v 1. letnik v študijskem letu 2016/17 nekoliko zvišala v primerjavi z generacijama, ki sta se vpisali na fakulteto v dveh prejšnjih letih. Prehodnost, izračunano na takšen način, spremljamo le zadnja tri leta in izračuni kažejo njen dvig.

Tabela 8: Čista prehodnost od 1. do 4. letnika (prvič vpisani v 4. letnik / prvič vpisani v 1. letnik pred štirimi leti (ne glede na status rednega ali izrednega študenta))

Štud. leto	Prehodnost
2017/2018	23,1 % ⁵

⁴ UL prehodnost med letniki, ki jo lahko primeroma opredelimo s pomočjo prehodnosti iz 1. v 2. letnik, izračunava na sledeč način: število vpisanih v 2. letnik v obdobju t (tekočem študijskem letu) brez ponavljavcev / število vpisanih v 1. letnik vključno s ponavljavci v prejšnjem študijskem letu ($t-1$).

⁵ V štud. letu 2014/15 je bilo v 1. letnik vpisanih 247 rednih študentov in 52 izrednih, od teh jih je bilo v štud.l. 2017/18 v 4. letnik vpoisanih 69.

2018/2019	24,5 % ⁶
2019/2020	28,2 % ⁷

Ukrep za povečanje prehodnosti (in boljših študijskih rezultatov nasploh) tudi v letu 2019 ostaja **spodbujanje sprotne delo** študentk in študentov, na primer s preverjanjem prisotnosti na vajah (zlasti v nižjih letnikih, kjer je problem prehodnosti najočitnejši) in delnimi preverjanji znanja (kolokviji). K izboljšanju stanja v zvezi s tem problemom bistveno pripomore tudi vedno večji poudarek, ki ga PF namenja **sistemu tutorstva** na vseh ravneh (tutorstvo za tuje študentke in študente na študijski izmenjavi, predmetno tutorstvo, uvajalno tutorstvo in tutorstvo za študentke in študente s posebnimi potrebami). Katera od navedenih okoliščin (in poleg njiju še katera druga) pa je (in v kolikšni meri) povzročila višjo prehodnost, ni mogoče ugotoviti.

V študijskem letu 2017/18 smo prvič podaljšali zimsko izpitno obdobje za en teden, premaknili izredne izpitne roke iz marca na januar in redne izpitne roke (za semestrski predmete) iz marca na mesec maj oz. junij (pri čemer smo seveda ohranili januarske izpitne roke za predmete prvega semestra). Te spremembe smo ohranili tudi v naslednjih študijskih letih, saj jih ocenjujemo kot dobre; z njimi smo zagotovili nemoteno izvajanje neposrednega pedagoškega dela v času zimskega in poletnega semestra, optimalnejšo razporeditev izpitnih rokov in spoštovanje študijskega koledarja UL, ki ne predvideva izvedbe izpitov (redne roke) izven izpitnih obdobj. Tabeli 7 in 8 kažeta, da navedena sprememba prehodnosti ni poslabšala, kar je ob uvedbi te spremembe skrbelo predvsem študentke in študente.

Zanimivo je, da se je hkrati v zadnjih letih povišala povprečna ocena opravljenih izpitov v posameznem letniku, le v 3. letniku je nekoliko upadla (Tabela 9). Kateri od dejavnikov je v kakšni meri prispeval k navedenemu, ni mogoče ugotoviti, verjetno pa gre za prepletenost večih (torej tudi spremembe izpitnih rokov, razvitega tutorskega sistema, spodbujanje sprotne učenja).

Tabela 9: Povprečna ocena izpitov

Letnik / leto	2018/19	2017/18	2016/17	2015/16	2014/15
1. letnik	7,16	7,38	7,09	7,06	7,08
2. letnik	7,89	7,77	7,64	7,88	7,56
3. letnik	8,21	8,16	8,24	8,19	8,02
4. letnik	8,53	8,66	8,45	8,52	8,46

K izboljšanju kakovosti študijskega procesa na PF je bil že v študijskem letu 2017/18 namenjen tudi ukrep **omejitve vpisa na izbirne predmete** programa I. stopnje in v naslednjih letih postopno zmanjševanje vpisnih mest; iz 100 v 2017/18 smo jih v letu 2018/19 znižali na 90 in v 2019/2020 na 80. Preko študentskega informacijskega sistema (ŠIS) se na posamezni izbirni predmet lahko vpiše 15 študentk in študentov manj, kot je določena kvota, 15 dodatnih študentk in študentov pa dobi možnost vpisa na željeni predmet v postopku obravnave prošnje za zamenjavo izbirnega predmeta. Takšen sistem dodatnih prošenj je bil uveden zato, da ne bi razpisanih mest zapolnili predvsem študentke in študenti, ki so v prejšnjem letu pavzirali in tako tistim, ki redno napredujejo, pa pogoje za vpis v višji letnik izpolnijo nekoliko pozneje, omejili izbiro. Če je prošnja 15 ali manj, se vsem ugodí. Če pa bi jih bilo več kot 15, bi se pri njihovi obravnavi upoštevalo redno napredovanje po študijskem programu,

⁶ V štud. letu 2015/16 je bilo v 1. letnik vpisanih 191 rednih študentov in 62 izrednih, od teh jih je bilo v štud.l. 2018/19 v 4. letnik vpisanih 62.

⁷ V letošnjem štud.l. 2019/2020 je med vpisanimi študenti v 4. letnik 66 takšnih, ki so bili prvič vpisani v 1. letnik pred štirimi leti (takrat je bilo skupaj vpisanih 234 študentov (na redni in izredni študij skupaj)).

kot dopolnilna kriterija pa še število ECTS prejšnjega letnika in povprečna ocena. Po uvedbi takšnega sistema ni bilo pri nobenem predmetu teh prošenj več kot 15, zato navedenih kriterijev za izbiro ni bilo potrebno uporabiti. Z zniževanjem vpisnih mest na izbirne predmete bomo nadaljevali tudi v naslednjem študijskem letu (tudi zaradi zmanjševanja števila študentk in študentov). S kvotami pa predvsem dosegamo bolj enakomerno razporeditev študentk in študentov pri posameznih predmetih, kar omogoča bolj kakovostno izvedbo posameznih (izbirnih) predmetov: po eni strani se je zmanjšalo število vpisanih pri številčno najbolj obremenjenih predmetih, po drugi strani pa se je z uvedbo tega ukrepa povečala možnost, da se je zaradi nekoliko enakomernejše razporeditve vpisa na izbirne predmete v polnem obsegu (in ne v obliki konzultacij) izvajalo več izbirnih predmetov, kar prispeva k povečani izbirnosti študijskih vsebin tudi na dejanski ravni.

V skrbi za stalno ažuriranje študijskega programa smo se odločili, da v študijskem letu 2020/21 ponudimo možnost uvedbe nekaterih **novih izbirnih predmetov**, ki pa se bodo zaradi ohranjanja finančne vzdržnosti programa izvajali izmenično z določenimi obstoječimi izbirnimi predmeti. Katedre bodo predloge za nove predmete z utemeljitvijo njihove aktualnosti podale spomladi 2020 in nekateri novi izbirni predmeti bodo predvidoma lahko izvedeni že v študijskem letu 2020/2021.

Spremembe pogojev za zaključek študija na univerzitetnem programu I. stopnje, ki so začele veljati že s študijskim letom 2015/16, so pomembno prispevale h kakovosti študija tudi v letu 2019. Za zaključek študija na I. stopnji univerzitetnega študijskega programa zadostuje, da študent kaoziroma študent opravi vse študijske obveznosti in izpite iz posameznih predmetov tega študijskega programa, ni pa potrebno izdelati in uspešno zagovarjati diplomskega dela. Nova ureditev glede zaključka študija na I. stopnji nakazuje tudi težnjo PF k oblikovanju enovitega petletnega študijskega programa, ki se zaključi s kakovostno izdelanim, obsežnejšim magistrskim diplomskim delom.

S tem je povezano tudi število diplomantk in diplomantov oziroma **zaključevanje študija** na programu I. stopnje. V Tabeli 10 je prikazano skupno število študentk in študentov, ki so na PF zaključili študijski program pravo I. stopnje, in sicer upošteva začetek izvajanja tega študijskega programa v študijskem letu 2009/10:⁸

Tabela 10: Diplomantke in diplomanti na študijskem programu I. stopnje

Leto	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Število	77	123	225	233	185	150	175

Medtem ko je od uvedbe bolonjskih študijskih programov leta 2009/10 število študentk in študentov, ki so zaključili študij I. stopnje, naraščalo do leta 2015, pa je v letu 2016 njihovo število začelo padati. Ob tem pa velja opozoriti, da to zmanjšanje števila diplomantk in diplomantov ni posledica dejavnikov kakovosti, kot je na primer (slaba) prehodnost med letniki, temveč je zmanjšanje predvsem posledica strateške odločitve PF, ki je v preteklih letih znatno omejila vpisna mesta in začela tudi dejansko zmanjševati število vpisanih študentk in študentov.⁹

Ukinitev diplomske naloge za zaključek študija I. stopnje (že pred nekaj leti) je dodatno prispevala tudi k manj zapletenemu (in hitrejšemu) **prehodu med I. in II. stopnjo študija**. Večina tistih, ki zaključijo študij I. stopnje, se odloči za neposreden prehod (nadaljnji vpis) na študij prava II. stopnje. Tako je na primer od 174 študentk in študentov, ki so se v študijskem letu 2019/20 prvič vpisali na študijski program II. stopnje, kar 162 takšnih, ki so študijski program I. stopnje zaključili v študijskem letu 2018/19 in torej študij na PF nadaljevali z neposrednim vpisom na študijski program II. stopnje.

⁸ Glede na začetek izvajanja tega študijskega programa v študijskem letu 2009/10 je razumljivo, da je fakulteta prve diplomante oziroma diplomantke na tem študijskem programu dobila v letu 2013.

⁹ Podatki o razpisnih mestih in številu vpisanih za pretekla leta so v tabelarični in grafični obliki prikazani zgoraj.

Trajanje študija I. stopnje (od vpisa do uspešno opravljenega zadnjega izpita 4. letnika) študentk in študentov, ki so zaključili študij I. stopnje v letu 2019, se ni bistveno spremenilo s predhodnim letom. Za obdobje pred letom 2018 tovrstnih izračunov nismo delali, zato primerjava s prejšnjimi leti ni mogoča. V Tabeli 11 so prikazani podatki posebej za redne in izredne študentke in študente, pri čemer so med izredne študentke in študente uvrščeni le tisti, ki so imeli ta status v 4. letniku (študent, ki se vpiše v 1. letnik kot izredni študent, lahko kasneje preide med redne in tudi obratno).

Tabela 11: Trajanje študija

Leto zaključka študija / oblika študija	Redni študij	Izredni študij	Redni in izredni skupaj
2018	63 mesecev	70 mesecev	64 mesecev
2019	62 mesecev	79 mesecev	63 mesecev

Kot v preteklih letih, tudi za leto 2019 velja, da so za kakovost v izobraževalnem procesu na PF vedno bolj pomembne alternativne oblike poučevanja, ki vključujejo tudi **aktivne metode učenja in poučevanja** ter **sodelovanje z okoljem v okviru študija**.¹⁰ Tako se na primer pedagoško delo v okviru izvajanja študijskih programov vseskozi dopolnjuje s praktičnimi primeri ter obiskovanjem najpomembnejših mednarodnih, državnih, nedržavnih in zasebnih subjektov, ki zaposlujejo pravnike. Na fakulteti redno gostimo predavateljice in predavatelje s tujih pravnih fakultet ter iz prakse (sodniki, odvetniki, notarji, strokovnjaki iz gospodarstva itd.). Da bi imeli natančnejši pregled nad številom gostujočih predavateljev, smo v letu 2019 uvedli mesečno poročanje pedagogov o tem.

Poleg sodelovanja gostujočih strokovnjakov iz prakse ponuja fakulteta še druge oblike sodelovanja z okoljem. Kot dobro prakso slednjega lahko omenimo uspešno sodelovanje PF na javnem razpisu Javnega štipendijskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklada RS »Projektno delo z negospodarskim in neprofitnim sektorjem – Študentski inovativni projekti za družbeno korist 2016–2020 za študijsko leto 2018/2019«. PF je na razpisu uspela s petimi projekti, katerih namen je bil povezovanje visokošolskih zavodov z negospodarskim in neprofitnim sektorjem v lokalnem oziroma regionalnem okolju ter izvajanje inovativnih prožnih oblik učenja za razvoj kompetenc in praktičnih izkušenj študentk in študentov. V okviru projektov so študenti in študentke proučevali različne kreativne in inovativne rešitve za izzive negospodarskega in neprofitnega sektorja.¹¹ Podobno je mogoče ugotoviti glede uspešnega sodelovanja PF na javnem razpisu za projektno delo z gospodarstvom in negospodarstvom v lokalnem in regionalnem okolju »Javni razpis projektno delo z gospodarstvom in negospodarstvom v lokalnem in regionalnem okolju - po kreativni poti do znanja 2017-2020«, v okviru katerega je bilo v letu 2019 prav tako izvedenih pet projektov.¹²

Tudi v študijskem letu 2018/19 je fakulteta izvajala predmet Pravo migracij in azila. Posebnost tega predmeta je, da je njegovo izvajanje sofinancirano iz projekta Jean Monnet. V letu 2017 je bila PF namreč uspešna s prijavo na razpisu Izvršne agencije EU za izobraževanje, audiovizualne zadeve in kulturo (EACEA) za modul Jean Monnet. PF je na razpisu kandidirala s projektom »Migration and Refugee Law in Europe«, v okviru katerega je predvidela tudi izvajanje novega izbirnega predmeta »Pravo migracij in azila«, in sicer z nosilcem doc. dr. Samom Bardutzkyjem. Izvajanje predmeta je z

¹⁰ Ugotovitev se nanaša na vse stopnje študija, tj. programe I., II. in III. stopnje.

¹¹ Natančnejše informacije o omenjenih (t. i. ŠIPK) projektih PF so dostopne na naslednji povezavi: <http://www.pf.uni-lj.si/raziskovanje-in-projekti/razvojni-in-izobrazevalni-projekti/studentski-inovativni-projekti-za-druzbeno-korist-2016-2020-za-studijsko-leto-20182019/> (10. 2. 2020).

¹² Informacije o t. i. PKP projektih, ki so bili v letu 2019 izvedeni na PF, so dostopne na naslednji povezavi: <http://www.pf.uni-lj.si/raziskovanje-in-projekti/razvojni-in-izobrazevalni-projekti/po-kreativni-poti-do-prakticnega-znanja-studijsko-leto-201819/> (10. 2. 2020).

aktualno tematiko ter vpetostjo v mednarodno okolje dodatno obogatilo pedagoški proces in prispevalo h kakovosti študija na PF.

PF je bila v študijskem letu 2019/20 uspešna tudi na razpisu Javnega štipendijskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklada RS za financiranje gostovanja slovenskih doktorjev znanosti, ki delujejo v tujini. V tem okviru bosta v poletnem semestru na PF gostovali prof. dr. Urška Velikonja, ki deluje na univerzi Georgetown v ZDA, in prof. dr. Nina Peršak, ki je bila zaposlena na univerzi v Maastrichtu na Nizozemskem. Izvedli bosta izbirna predmeta v angleškem jeziku, ki si ju bodo lahko izbrali tako slovenski kot tujih študenti na izmenjavi na PF. Prof. Velikonja bo izvedla tudi seminar v angleškem jeziku, na katerega bo prav tako odprt vpis za vse študente. Z gostovanji slovenskih doktorjev znanosti, ki delujejo v tujini, že nekaj let uspešno bogatimo študijski program in izbirnost. V študijskem letu 2018/19 sta, poleg navedenih, v študijskem programu sodelovala še prof. dr. Jure Vidmar z univerze v Maastrichtu ter prof. dr. Damjan Kukovec z univerze Middlesex v Londonu.

Ob rednih oblikah študija pa so bile študentkam in študentom na voljo še druge učne vsebine in načini, ki zahtevajo oziroma omogočajo posebej aktivno možnost pridobivanja in praktičnega preverjanja novih znanj. Tako so imeli študenti in študentke v študijskem letu 2018/19 v okviru PF možnost sodelovati na več različnih pravnih klinikah oziroma svetovalnicah, domačih in mednarodnih tekmovanjih iz simulacij reševanja pravnih sporov (t. i. *moot court* tekmovanjih), različnih razpravnih skupinah (na primer o pravni filozofiji, pravni zgodovini itd.), poletnih šolah s predavatelji iz tujine (v ruskem, nemškem in francoskem jeziku) in manjših raziskovalnih projektih, strokovnih ekskurzijah ipd., v sodelovanju z učitelji PF. Na kakovost študija v tem kontekstu nesporno kaže tudi dejstvo, da študenti in študentke PF na študentskih tekmovanjih praviloma dosegajo vrhunske uvrstitve, v okviru drugih dejavnosti pa prepoznavne dosežke. V študijskem letu 2019/20 ekipe študentov PF sodelujejo na 15 domačih in mednarodnih študentskih pravnih tekmovanjih in pri 9 pravnih klinikah v organizaciji pedagogov PF.

Že lansko leto je bilo v tem kontekstu kot priložnost za krepitev kakovosti posebej izpostavljeno prizadevanje PF za tesnejše in bolj ***neposredno povezovanje obštudijskih dejavnosti s študijskim procesom PF***. PF je namreč v letu 2017 kot obštudijske dejavnosti akreditirala (v postopku Komisije za obštudijske dejavnosti UL) pet pravnih klinik in "Tekmovanje v pravnem argumentiranju in simulacijah pravnih postopkov", v študijskih letih 2018/19 in 2019/2020 pa še štiri nove pravne klinike. Za akreditacijo slednjih smo tudi začeli postopek akreditacije preko Komisije za obštudijske dejavnosti UL, vendar smo vlogo umaknili, ko nas je komisija seznanila z novim pristopom te komisije, da bo akreditirala le tiste obštudijske dejavnosti, ki jih lahko vpišejo študenti večjih fakultet. Pravne klinike pa so namenjene le študentom PF. Zato smo nove pravne klinike v letu 2018/19 in 2019/2020 akreditirali v postopku na fakulteti. Komisija za mednarodna tekmovanja vsako leto odloča (na predlog študentov in njihovih mentorjev), na katera mednarodna in nacionalna tekmovanja študentov prava se bo fakulteta prijavila. Vsako leto se število teh tekmovanj povečuje in v študijskem letu 2019/2020 je doseglo število 15. Vse navedene obštudijske dejavnosti so ovrednotene s 4 ECTS; sodelovanje v kateri od teh dejavnosti se študentu ali študentki vpiše v Prilogo k diplomu, lahko pa s tako pridobljenimi kreditnimi točkami nadomesti izbirni predmet, ovrednoten s 4 ECTS. Na takšen način povečujemo izbirnost študijskih vsebin in spodbujamo študentke in študente k obštudijskim dejavnostim. V študijskem letu 2018/19 se je 47 študentov in študentk odločilo za uveljavitev obštudijske dejavnosti namesto izbirnega predmeta (leto prej ob sicer primerljivi udeležbi v akreditiranih obštudijskih dejavnostih le 24). Zanimivo je, da se za to možnost odloči le del vseh, ki sicer aktivno sodelujejo v akreditiranih obštudijskih dejavnostih (v 2018/19 je bilo takih 45%, leto prej 24%). Vendar tega ne ocenjujemo kot slabost, kljub temu pa bi bilo zanimivo analizirati razloge za takšno odločitev študentov in študentk. Verjetno je eden od razlogov tudi dejstvo, da se obštudijska dejavnost oceni z oceno opravljen/nj opravljen in ne s številčno oceno in zato ta ocena ne prispeva k višini povprečne ocene; z visoko oceno pri izbirnem predmetu pa študentke in študenti lahko vplivajo na povprečno oceno, ki je pomemben dejavnik pri kandidiranju na prakso na sodišče (kot pogoj za Pravniški državni izpit).

3.1.2 Druga stopnja z evalvacijo študijskih programov

Kot je bilo že večkrat izpostavljeno, je izvajanje študija na II. stopnji bistvenega pomena za zagotavljanje celovitosti in kakovosti pravnega izobraževanja, saj se za opravljanje vseh ključnih pravnih del v pravosodju zahteva diploma I. in II. stopnje študija prava. Kljub težavam na začetku izvajanja študija na II. stopnji v letu 2013/2014, ki so bile pretežno posledica zunanjih dejavnikov (umik finančnih sredstev, potrebnih za izvajanje II. stopnje študijskega programa s strani države), se je PF v danih okoliščinah ustrezno prilagodila in začela študij pravočasno izvajati. V študijskem letu 2016/17 pa je PF prvič začela študij na II. stopnji izvajati v prvotno zastavljeni obliki, tj. izhajajoč iz **štirih različnih usmeritvenih modulov** (splošni, gospodarskopравни, državnopravni, mednarodnopravni modul), ki jih imajo na voljo študentke in študenti, vpisani na ta študijski program.

Tako študentke in študenti poleg dveh skupnih obveznih predmetov opravljajo študijske obveznosti pri obveznih predmetih izbranega modula ter vpišejo še dva izbirna predmeta, pri čemer je dodatna izbirnost zagotovljena s tem, da lahko študent oziroma študentka kot izbirni predmet vpiše tudi katerega od predmetov iz preostalih treh modulov.

Pomemben prispevek h kakovosti študija na II. stopnji pa je odločitev senata PF, da se pedagoški proces (v okrnjenem obsegu) izvaja tudi pri tistih predmetih modula na II. stopnji, pri katerih je vpisanih manj kot 10 študentk in študentov. V letu 2017 je senat PF namreč sprejel spremembo *Pravilnika o podrobnejših merilih za vrednotenje dela pedagoških delavcev Pravne fakultete Univerze v Ljubljani*, ki določa, da se predavanja v obsegu 1/3 ur, predvidenih v učnem načrtu, izvedejo tudi, če je na posamezni predmet modula na II. stopnji študija vpisanih (le) od 5 do 9 študentk oziroma študentov. V takšnem obsegu se je v študijskem letu 2017/18 izvajal en predmet enega modula. Ta rešitev nakazuje, da PF resno pristopa k izbiritosti tudi na ravni dejanskega izvajanja študijskega procesa. To rešitev smo ohranili tudi v naslednjih študijskih letih, vendar je bilo na vse module oz. na vse predmete modulov vpisanih 10 ali več študentk in študentov in so se zato kontaktne ure izvedle v celoti v obsegu, določenim z učnimi načrti predmetov.

V letu 2019 se že tretje leto zapored nakazujejo spremembe pri zaključevanju študija I. stopnje in vpisu na II. stopnjo bolonjskega študijskega programa; po študijskem letu 2016/17 je število vpisanih upadlo in se ni bistveno spreminjalo (Tabela 12). Ob tem pa je treba tudi na tem mestu opozoriti, da je navedeno zmanjšanje vpisa treba razumeti predvsem kot odraz strateške odločitve PF, ki je v preteklih letih znatno omejila vpisna mesta v 1. letnik študijskega programa I. stopnje.¹³ Kot je bilo že izpostavljeno, je mogoče zaupanje študentk in študentov (v kakovost izobraževanja na PF) razbrati iz visoke stopnje neposrednega prehoda iz študijskega programa I. stopnje na program II. stopnje. Upad vpisa na II. stopnjo v zadnjih treh letih je torej posledica manjšega števila študentk in študentov, ki so v teh letih zaključili program I. stopnje na PF zaradi zmanjšane števila vpisnih mest od študijskega leta 2015/16 dalje. Iz Tabele 12 izhaja, da se diplomanti I. stopnje v velikem deležu (v skoraj 100 odstotkih) vpisujejo na drugostopenjski študij. To kaže, da razumejo študenti obstoječi dvostopenjski študij kot neločljivo celoto. In tudi to je razlog za nadomestitev dvostopenjskega študija prava z enovitim magistrskim študijem.

¹³ Podatki o razpisnih mestih in številu vpisanih za pretekla leta so v tabelarični in grafični obliki prikazani zgoraj.

Tabela 12: Diplomanti študijskega programa I. stopnje, vpis v program II. stopnje in diplomanti II. stopnje

Leto	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Število diplomantov programa I. stopnje	77	123	225	233	185	150	175
Število vpisanih v program II. stopnje	85	120	219	229	179	164	174
Število diplomantov II. stopnje	1	13	73	79	188	188	182

Tabela 13: Število vpisanih na II. stopnji študija v študijskem letu 2019/20

2019/20	1. LETNIK		DODATNO LETO		Skupaj
	redni	izredni	redni	izredni	
Prvič vpisani	171	3	138	2	314
Podaljšan status	0	0	4	0	4
Skupaj	171	3	142	2	318

Ne glede na dejstvo, da se večina študentk in študentov odloči za vpis dodatnega leta, **zaključevanje študija** na II. stopnji poteka brez omembe vrednih težav. V začetnih letih izvajanja tega študijskega programa se je povečevalo število študentk in študentov, ki so zaključili študij na tej stopnji, kar prikazuje Tabela 12. Pri tem je posebej opazno, da se je v letu 2017 število magistrstov in magistric skoraj podvojilo, nato pa se ustalilo med 180 in 190. Glede na postopno zmanjševanje skupnega števila študentk in študentov, vpisanih na I. stopnjo na PF, je mogoče pričakovati, da bo v prihodnje vsaj še nekoliko upadlo – podobno, kot je bilo mogoče to opaziti v zvezi z zaključevanjem študija na I. stopnji in v zvezi z vpisom v program II. stopnje.

PF je pred nekaj leti uvedla kvote mentorstev magistrskim nalogam. Študentka oz. študent lahko prevzame temo magistrske naloge v času vpisa v 1. letnik ali v dodatno leto. Komisija za študijske zadeve vsako leto glede na število vpisanih v 1. letnik in v dodatno leto določi število mentorstev, ki jih lahko prevzame pedagog. Ta ukrep je dosegel enakomernejšo obremenitev pedagogov z mentorstvi in s tem ustvaril pogoje za bolj kakovostno mentorstvo in bolj kakovostne magistrske naloge.

PF si bo v prihodnje prizadevala še izboljšati študijski proces na II. stopnji, predvsem z delnimi posegi v študijski program, in sicer na tistih mestih, kjer se bo to izkazalo kot potrebno. Ena od takšnih sprememb v štud. l. 2018/19 je bila uvedba novega izbirnega predmeta Združitve, prevzemi in finančno prestrukturiranje gospodarskih družb. Pred začetkom vsakega študijskega leta pa nosilci predmetov posodobijo učne načrte, v katerih se tako odraža razvoj določenih pravnih področij. V študijskem letu 2019/20 poteka razprava o posodobitvi programa na način, da se uvedejo novi izbirni predmeti, ki bi se izvajali izmenično z obstoječimi. Predloge novih izbirnih predmetov, s katerimi bi posodobili študijski program II. stopnje, bo obravnavala najprej Komisija za študijske zadeve, nato pa še senat PF.

Vse obštudijske dejavnosti, ki so opisane v poglavju 2.1., lahko vpišejo tudi študenti in študentke II. stopnje, enako velja za študentsko raziskovalno delo. Pri analizi izvajanja programa I. stopnje smo kot pokazatelj kakovosti izpostavili *neposredno povezovanje obštudijskih dejavnosti s študijskim procesom PF* zato, ker lahko študentke in študenti z akreditiranimi obštudijskimi dejavnostmi nadomestijo en izbirni predmet. Študentke in študenti II. stopnje, ki sodelujejo v teh obštudijskih dejavnostih, pa tega ne morejo storiti, ker so vsi izbirni predmeti v programu II. stopnje ovrednoteni s 6 ECTS, obštudijske dejavnosti pa s 4 ECTS. Hkrati je treba poudariti, da se za udeležbo v obštudijskih dejavnostih kljub nemožnosti uveljavljanja ECTS v rednem programu odloči veliko število študentov II. stopnje, kar kaže, da so za takšno vrsto dela motivirani predvsem zaradi njegove vsebine in izkušenj, ki jih pridobijo in jim koristijo kasneje na trgu dela.

Eden od namenov dvostopenjskega študija, ki ga je zasledovala t.i. bolonjska reforma visokošolskega študija, je bila tudi **možnost, da študenke in študenti, ki so zaključili program 1. stopnje določenega programa, nadaljujejo s študijem 2. stopnje v študijskem programu na drugem področju ali na istem področju, vendar v okviru drugega visokošolskega zavoda**. Na takšen način naj bi pridobili znanja z različnih področij in različne kompetence (ali izkušnje s študijem istega področja na različnih visokošolskih zavodih), kar naj bi jim olajšalo vstop na trg dela. PF je zato v akreditiranem študijskem programu 2. stopnje določila pogoje za vpis kandidatov, ki niso zaključili študija na PF. Za kandidatke in kandidate, ki so zaključili program 1. stopnje nepravne smeri, je določila seznam predmetov, pri katerih morajo takšni kandidati opraviti izpite in z njimi zbrati 60 ECTS. S temi izpiti pridobijo temeljna znanja s področja prava, kar jim omogoča uspešen študij na 2. stopnji prava na PF. V Sloveniji je mogoče študirati pravo še na dveh fakultetah: Pravna fakulteta Univerze v Mariboru in Evropska pravna fakulteta Nove univerze. Študij 1. stopnje prava je na obeh fakultetah oblikovan kot triletni študij, s katerim pridobi diplomant 180 ECTS. Ker je študij prava 1. stopnje na naši fakulteti oblikovan kot štiriletni študij (diplomant pridobi 240 ECTS), je študij na 2. stopnji enoletni in je nadgradnja tistih znanj, ki jih naši študenti pridobijo v okviru štiriletna 1. stopnje. Zato neposreden vpis diplomantov prava s triletnega študija 1. stopnje ni mogoč. PF je kot vpisni pogoj za takšne kandidate določila, s katerih področij prava mora diplomant triletnega študija pridobiti določeno število ECTS (v skupnem obsegu 60 ECTS), da se lahko vpiše v program 2. stopnje. Ker sta programa ostalih dveh pravnih fakultet različna, je Komisija za študijske zadeve oblikovala glede na njune programe seznam predmetov, ki jih mora kandidat uspešno opraviti, da se vpiše v program 2. stopnje PF. Vendar pa je pri teh kandidatih praviloma potrebno oblikovati individualni seznam teh predmetov, saj gre pogosto za kandidate, ki so bili najprej vpisani v program 1. stopnje na naši fakulteti in pri nas opravili nekaj izpitov, nato pa se prepisali na drugo pravno fakulteto in tam zaključili program 1. stopnje, na 2. stopnjo pa se želijo »vrniti« na našo fakulteto. Komisija za študijske zadeve vsakemu kandidatu izda sklep s seznamom potrebnih izpitov. Seznam teh izpitov oz. predmetov imenujemo »pripravljalni letnik«, čeprav dejansko ne predstavlja vpisa v študijski program, ampak je dejansko seznam diferencialnih izpitov, ki morajo biti opravljeni kot pogoj za vpis na 2. stopnjo. Nekateri od teh predmetov so identični predmetom 1. stopnje, pogosto pa predstavljajo le del učnih vsebin predmetov 1. stopnje in so zanje pedagogi oblikovali posebne učne načrte. Vsem kandidatom nudijo pedagogi tudi posebne konzultacije.

Podatki v Tabeli 14 kažejo, da je v obdobju 2009 – 2019 veliko kandidatov pokazalo interes za vpis v program 2. stopnje in med njimi prevladujejo nepravniki. Podatki pa tudi kažejo, koliko od teh kandidatov, »vpisanih v pripravljalni letnik«, je opravilo vse diferencialne izpite in se tudi dejansko vpisalo na 2. stopnjo in koliko je ta program do izteka leta 2019 tudi zaključilo. Podatki kažejo, da je od 145 kandidatov, ki jim je Komisija za študijske zadeve odobrila opravljanje diferencialnih izpitov, le 10% opravilo vse tako določene izpite in se vpisalo v program 2. stopnje, le 6% kandidatov pa je študijski program 2. stopnje tudi zaključilo. To ocenjujemo kot slab rezultat, vendar ne kot posledico premajhne

angažiranosti pedagogov oz. fakultete. Očitno je to odraz zahtevnosti pravnega študija v programu 2. stopnje, katere temeljni namen je diplomantom 1. stopnje prava nuditi poglobitev pravnega znanja kot pogoj za kakovostno opravljanje najzahtevnejših pravniških poklicev. Tudi to je eden od argumentov za preoblikovanje dvostopenjskega študija prava v enoviti magistrski študij.

Tabela 14: Uspešnost vpisanih v pripravljalni letnik (vpisani v obdobju 2009-2019)

Zaključena izobrazba 1. stopnje	Vpis v pripravljalni letnik	Vpis v program 2. stopnje	Zaključena 2. stopnja
Nepravnik	111	6	4
Pravna fakulteta UM	12	6	2
Evropska pravna fakulteta	20	3	3
Pravna fakulteta v tujini	2	0	0
Skupaj	145	15	9

3.1.3 Tretja stopnja z evalvacijo študijskih programov

Kljub v preteklih letih zaznamim pomanjkljivostim glede zasnove (in posledično izvedbe) **doktorskega študija**, na tem področju v letu 2019 ni bilo bistvenih sprememb. Spodnji tabeli prikazujeta stanje na študijskem programu pravo III. stopnje konec leta 2019.

Tabela 15: Število vpisanih na III. stopnji študija v študijskem letu 2019/20

2019/20	Prvič	Ponovno	Podaljšan status	Prehod	SKUPAJ
1. LETNIK	17	1	3	0	21
2. LETNIK	15	2	2	1	20
3. LETNIK	12	0	1	0	13
DODATNO LETO	15	0	1	0	16
SKUPAJ	59	3	7	1	70

Tabela 16: Zaključek študijskega programa pravo na III. stopnji¹⁴

Leto	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Število	0	0	2	4	7	8	9	12	12	14

¹⁴ Podatki v tabeli prikazujejo le število študentk in študentov, ki so pridobili naziv doktor oziroma doktorica pravnih znanosti na (bolonjskem) študijskem programu III. stopnje, ne pa tudi tistih, ki so v tem obdobju študij zaključili na starem, predbolonjskem doktorskem študijskem programu.

V začetku študijskega leta 2019/20 je bilo torej na doktorski študij na novo vpisanih 17 novih študentk in študentov, z zagovorom doktorske disertacije pa je ta program uspešno zaključilo 14 študentk oziroma študentov.

Senat PF je leta 2018 spremenil študijski program III. stopnje tako, da ga je podaljšal za eno leto. S tem je program uskladił z ureditvijo doktorskega študija v novem Statutu UL (iz leta 2017). V nov (daljši) program pa so se študenti prvič vpisali v letošnjem študijskem letu 2019/20.

Ključni dejavnik za dvig kakovosti na tem področju pa ostaja v osnovi nespremenjen: v okviru PF je potreben resnejši razmislek o zasnovi doktorskega študija, predvsem v 1. letniku, ki ob pričakovanem (in zaželenem) nadaljnjem nižanju števila vpisnih mest ne more potekati na način predmetnega študija, razdrobljenega po številnih modulih. PF sicer nadaljuje s prizadevanji za doseg tega cilja, vendar razprava zaenkrat ostaja v okviru Komisije za doktorski študij, saj predlogi v tej fazi še niso dovolj izdelani za širšo obravnavo in odločanje (na Senatu).

Tudi v letu 2019 je PF uspešno sodelovala pri izvedbi interdisciplinarnega doktorskega študijskega programa UL Varstvo okolja.

3.1.4 Program za izpopolnjevanje

V letu 2019 smo pričeli z izvajanjem Programa za izpopolnjevanje Specializacija znanj s področja prava. V okviru tega programa smo akreditirali 20 modulov in jih v začetku leta 2019 razpisali 10. Intenzivno smo se posvetili promociji programa, pa se je kljub temu prijavilo le 26 slušateljev na pet modulov. Navedeno število prijav ocenjujemo za nizko, predvsem pa pod našimi pričakovanji. Menimo, da je program oblikovan kakovostno in da smo tudi izvajanje zastavili tako, da bi slušatelji pridobili dodatna znanja tudi s priznanimi strokovnjaki iz prakse (dogovorili smo se za sodelovanje z Vrhovnim sodiščem RS, Odvetniško zbornico RS in Odvetniško akademijo). Konec leta 2019 smo ponovno razpisali 10 modulov, pri čemer smo (za razliko od prejšnjega razpisa) pri vsakem modulu določili minimalno število vpisanih, potrebnih za izvedbo modula (od 5 do 20, različno po modulih). Na noben pa modul se ni prijavilo zadostno število kandidatov za izvajanje. Kaže se, da za vpis ni zanimanja predvsem zato, ker zaključen program ne pomeni stopnje izobrazbe in tudi bistveno ne prispeva h kariernemu napredovanju. Z Odvetniško akademijo smo oblikovali predlog sprememb Zakona o odvetništvu, po katerih bi tudi zaključen program izpopolnjevanja (z doseženim določenim številom kreditnih točk) bil osnova za pridobitev naziva »odvetnik specialist«. Odložili smo se, da bomo ponovno razpisali program za izpopolnjevanje v primeru, če bo ustrezno spremenjen Zakon o odvetništvu in bi bil zato interes za vpis programa za izpopolnjevanje večji.

IZOBRAŽEVALNA DEJAVNOST - Povzetek v obliki preglednice:

Ključne izboljšave in dobre prakse v preteklem obdobju	Obrazložitev vpliva na kakovost
Ponovno znižanje števila vpisnih mest na izbirne predmete programa I. stopnje.	Bolj enakomerna razporeditev študentk in študentov pri posameznih izbirnih predmetih omogoča bolj kakovostno izvedbo posameznih (izbirnih) predmetov: po eni strani zmanjša število udeležencev pri številčno najbolj obremenjenih predmetih, po drugi strani pa se z uvedbo tega ukrepa povečuje možnost, da se bo zaradi nekoliko enakomernejše razporeditve vpisa na izbirne predmete v polnem obsegu izvajalo več izbirnih predmetov, kar prispevka k izbirnosti študija tudi na dejanski ravni. Pozitivne izkušnje prejšnjih let so v letu 2019 botrovale nadaljnjemu znižanju števila vpisanih na posamezni izbirni predmet.
Nadaljnja krepitev področja obštudijskih dejavnosti in neposredno povezovanje obštudijskih dejavnosti s študijskim procesom PF	PF krepi področje obštudijskih dejavnosti s sistematičnim urejanjem ter z akreditacijo novih obštudijskih dejavnosti, pri katerih lahko študenti za udeležbo prejmejo ECTS, ki jih nato na I. stopnji uveljavijo kot zamenjavo enega izbirnega predmeta. Na takšen način se povečuje izbirnost programa. V obštudijskih dejavnostih je poudarek na pridobivanju praktičnih znanj in veščin (pri čemer teoretična znanja niso zanemarjena), zato je takšno spodbujanje vključevanja študentk in študentov v obštudijske dejavnosti še pomembnejše
Zmanjšanje števila mentorstev pri magistrskih diplomskih delih	V letu 2019/20 je PF znižala število mentorstev pri magistrskih diplomskih delih, ki jih lahko oz. mora prevzeti vsak učitelj, tako da učitelj lahko sprejme mentorstvo 7 študentom, mora pa ponuditi vsaj 5 naslovov za magistrsko diplomsko delo. V prejšnjem študijskem letu je bilo največje število prevzetih mentorstev 8, prav toliko pa je moral vsak učitelj ponuditi naslovov za prevzem. Manj prevzetih mentorstev zagotavlja možnost kvalitetnejšega dela z magistranti.
Izpeljava postopkov za akreditacijo novega enovitega magistrskega študija Pravo.	V letu 2019 je PF nadaljevala s postopki za akreditacijo novega enovitega magistrskega študija, ki bo omogočil kakovostnejši študij prava.

Dvig minimalnega števila točk, potrebnih za vpis v študijski program 1. stopnje.	Na fakulteto se vpisujejo boljši kandidati, kar se bo odražalo tudi v izboljšanju študijskega uspeha.
Ključne slabosti	Predlogi ukrepov
Neustrezen študij prava v dveh stopnjah.	Vložiti vlogo za akreditacijo enovitega petletnega študija prava na PF na UL in NAKVIS
Premajhna vključitev pravnih vidikov novih tehnologij in drugih novih področij prava v študijski program	Izdelati predloge za nove izbirne predmete in vključevanje novih vsebin v učne načrte obstoječih predmetov
Neustrezna zasnova doktorskega študija PF.	Nadaljevanje prizadevanj za prenovo doktorskega študija, vključno z možnostjo odprave delitve študijskega programa na posamezne module in ustreznjšim izbirnim postopkom študentk in študentov.
Veliko število izpisanih študentk in študentov.	Izdelati analizo razlogov za izpis in prepis na drug študijski program
Izvedba izrednega študija I. stopnje.	Opraviti analizo obiska posebnih predavanj za izredne študente, ustreznosti obsega posebnega izvajanja izrednega študija, študijskega uspeha izrednih študentov. Na osnovi analize pripraviti morebitne predloge za odločanje na senatu.

3.1.5 Internacionalizacija v izobraževalni dejavnosti

Internationalizacija je za fakulteto zelo pomembna, njene cilje imamo zapisane tako v Strategiji razvoja PF UL 2013–2020 kot v Strategiji internacionalizacije PF UL 2018-2028.

Bilateralni sporazumi o mednarodnem sodelovanju

Za namen izmenjav študentk in študentov in/ali zaposlenih v okviru programa Erasmus+, ki je (predvsem zaradi finančnih dotacij, ki jih ponuja) daleč najbolj razširjen in prepoznaven izmenjavni program na svetu, je PF v zadnjem letu sklenila štiri nove bilateralne sporazume s tujimi univerzami:

- *Venice International University* (Italija)
- *Univerza v Halle-Wittenbergu* (Nemčija)
- *Univerza v Camerinu* (Italija)
- *Univerza v Glasgowlu* (Škotska)

Nove Erasmus sporazume PF zadnja leta načrtno sklepa bolj zadržano; večinoma le še z možnostjo učiteljskih izmenjav – še posebej, ko gre za univerze iz držav, ki naše študentke in študente ne privlačijo

dovolj (saj npr. ne ponujajo pouka v angleškem jeziku) oziroma imamo tam že dovolj sklenjenih sporazumov glede na povpraševanje med študentkami in študenti ter učitelji.

Poleg tega je PF v letu 2019 sklenila še dva dodatna memoranduma o mednarodnem sodelovanju, katerih namen je – poleg spodbujanja medsebojne izmenjave študentk in študentov in zaposlenih – predvsem vzpostavitev institucionalnega sodelovanja tudi na drugih področjih (raziskovalno delo, organizacija konferenc ali simpozijev, itd). Gre za naslednji instituciji:

- *Pravna fakulteta Masarykove Univerze v Brnu (Češka)*
- *Pravna fakulteta Narodne ekonomske univerze v Ternopilu (Ukrajina)*

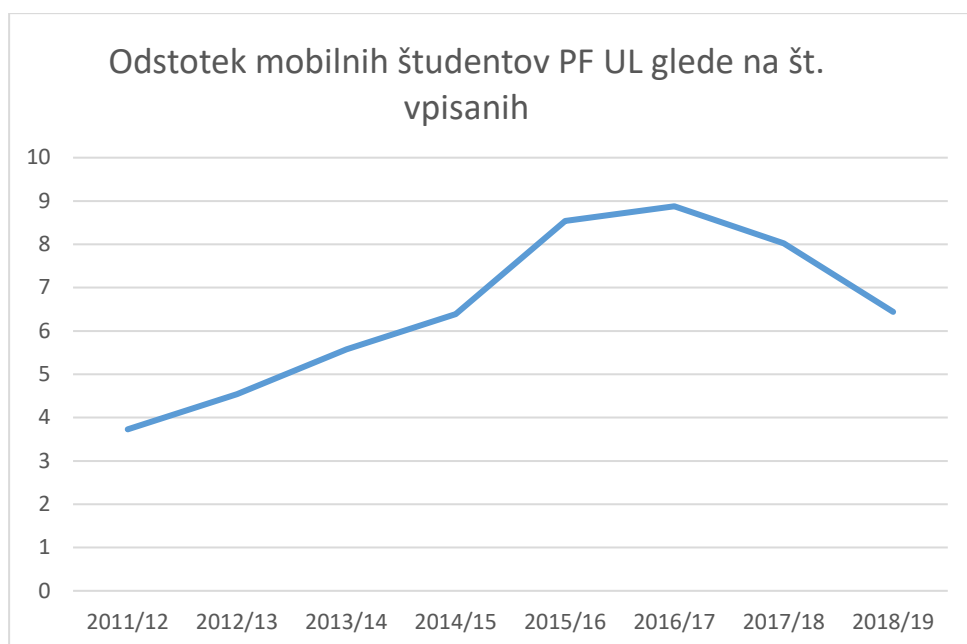
PF ima sklenjenih skupno **117** bilateralnih sporazumov v okviru programa Erasmus+, poleg tega pa še **31** medfakultetnih sporazumov o sodelovanju izven omenjenega programa.

Izmenjave študentk in študentov

Pri študentskih izmenjavah že zadnji dve leti zaznavamo nekaj sprememb glede na pretekla leta, in sicer se je zmanjšalo število domačih študentk in študentov, ki so v tujini opravljali študijsko izmenjavo in/ali prakso (velika večina v okviru programa Erasmus+). Zmanjšanje je postalo zaznavno tudi v deležu (od vseh vpisanih študentov) in ne zgolj v nominalnih vrednostih (kar bi bilo tudi sicer pričakovano, glede na vsako leto manjše število vpisanih študentov). S podobnim trendom upada zanimanja za izmenjave v tujini se soočajo tudi večina drugih fakultet UL in pravih vzrokov še ne poznamo. Kljub zadostni promociji in podpori tovrstnim aktivnostim in celo povečanju finančnih sredstev v ta namen se študentje, kot kaže, za odhod v tujino ne odločajo več v taki meri kot včasih. Verjetno je kakšen od razlogov v tem, da odhod na izmenjavo pri marsikomu malo podaljša študij (določenih obveznih predmetov v tujini pač ne morejo opraviti), veliko naših študentov že med študijem tudi dela preko študentskega servisa in si na ta način morda izboljša možnosti za kasnejšo hitrejšo zaposlitev, medtem ko željo po izkustvu tujine verjetno marsikdo izkoristi že preko zasebnih potovanj, ki so čedalje bolj dostopna, in posameznih krajših mobilnosti (npr. poletne šole).

V Grafu 3 je prikazan odstotek vseh študentov PF, ki so bili ali na študijski izmenjavi ali na praksi v tujini v zadnjih osmih letih : do leta 2016/17 se je odstotek povečeval, nato začel spet upadati. V letu 2018/19 je bilo na izmenjavi v tujini 6,44% vseh vpisanih študentov, kar še vedno ni slab rezultat, sploh če bi se primerjali z večino ostalih članic UL.

Graf 3: Delež študentov PF (glede na vse študente) na študijski izmenjavi in na praksi v tujini

Število tujih študentk in študentov, ki opravljajo študijsko izmenjavo na PF, pa še vedno narašča. V letu 2018/19 smo imeli na študijski izmenjavi kar 107 tujih študentov, dva študenta sta pri nas opravljala tudi Erasmus prakso. Še posebej v zimskem semestru, ko je študentk in študentov več kot v poletnem, se posledično občasno že srečujemo z izzivi pri sestavi urnika in razpoložljivostjo prostorov. Zaenkrat PF v vsakem semestru tujim študentkam in študentom ponuja vsaj 10 predmetov v angleškem jeziku. Posamezne predmete izvajajo tudi gostujoči predavatelji iz tujine. V letu 2018/19 sta tako tujim Erasmusovim študentom po en predmet predavala tudi dva gostujoča predavatelja, skupaj smo imeli na voljo 21 predmetov v angleškem jeziku. Za tuje študente je organizacijsko dobro poskrbljeno. Celotno administracijo v zvezi z njimi (pred, med in ob zaključku izmenjave) vodi mednarodna pisarna PF, ki je tudi povezava med študentkami in študenti in izvajalci posameznih predmetov, ki jih obiskujejo tuji študenti in študentke. Mednarodna pisarna za tuje izmenjavne študentke in študente pred vsakim semestrom pripravi nekajdnevno uvajanje, ki vključuje vsaj eno daljše informativno srečanje ter pol-dnevno ekskurzijo ter še kakšno družabno srečanje, kolegice iz knjižnice pa posebej zanje organizirajo predstavitev knjižnice PF in seznanitev z iskanjem gradiva po znanstvenih bazah. Ob koncu vsakega semestra se med študentkami in študenti izvaja anketa o zadovoljstvu s študijem in njegovo organizacijo. Rezultati ankete so na voljo vodstvu in vsem izvajalcem predmetov in iz njih je razbrati splošno zadovoljstvo s študijem na PF. Tujim študentkam in študentom so v času bivanja in študija pri nas pri navajanju na novo okolje, organiziranju raznih družabnih dogodkov in integraciji z domačimi študenti na voljo tutorji za tuje študente.

Tabela 17 : Število mobilnih študentov v zadnjih letih

Študijsko leto	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
Študentke in študenti iz tujine na izmenjavi na PF	70	73	70	88	91	98	107

Študentke in študenti PF na izmenjavi za študij v tujini	75	79	86	100	83	72	54
Študentke in študenti PF na Erasmus praksi v tujini	11	5	9	24	42	29	23
Skupaj	156	157	165	212	216	199	184

Izmenjave zaposlenih v okviru programa Erasmus+

Na področju izmenjav zaposlenih številke nihajo iz leta v leto. Pri pedagogih je bilo v letu 2018/19 opaziti velik upad realiziranih Erasmus gostovanj (zgolj pet naših pedagogov od 16 prijavljenih je izmenjavo izvedlo, prav tako je k nam prišlo veliko manj tujih učiteljev). Zadovoljivo pa je konstantno število strokovnih sodelavcev, ki opravijo Erasmus usposabljanje v tujini (kar tretjina vseh strokovnih delavcev to možnost izkoristi) – največkrat gre za petdnevno udeležbo na t.i. Erasmus Staff Week-ih na določeno temo z delovnega področja delavcev na univerzah.

Tabela 18: Število izmenjav pedagogov in strokovnih delavcev v zadnjih letih

Študijsko leto	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
Učitelji iz tujine na Erasmus gostovanju na PF UL	8	9	9	10	14	20	10
Učitelji s PF UL na Erasmus gostovanju v tujini	5	7	7	12	10	12	5
Strokovni sodelavci iz tujine na gostovanju na PF UL	2	3	6	3	4	5	2
Strokovni sodelavci s PF UL na gostovanju v tujini	1	3	5	5	6	7	7

Projektno financiranje na področju internacionalizacije

a) Gostovanja naših pedagogov v tujini

Že v letu 2018 smo oddali prijavo (in bili uspešni) na razpisu »*Mobilnost slovenskih visokošolskih učiteljev 2018-2021*« – v okviru tega bodo lahko trimesečna pedagoška gostovanja v tujini izvedli štirje naši pedagogi; eden predvidoma še v študijskem letu 2019/20, trije pa v študijskem letu 2020/21.

b) Gostovanja strokovnjakov iz tujine pri nas

V študijskem letu 2018/19 smo s pomočjo sredstev, pridobljenih na razpisu Javnega štipendijskega sklada RS, katerega namen je spodbujati povezovanje slovenskih doktorjev znanosti, ki delujejo v tujini, s slovenskimi visokošolskimi zavodi (projekt: *Financiranje projektnih gostovanj na slovenskih visokošolskih zavodih*), izvedli štiri gostovanja, in sicer:

- prof. Nina Peršak: 12 mesecev (oktober 2018 – september 2019);

- prof. Jure Vidmar: tri mesece (november 2018 – januar 2019);
- prof. Urška Velikonja: en mesec (december 2018);
- prof. Damjan Kukovec: šest mesecev (december 2018 – maj 2019).

Vsi so izvedli po nekaj gostujočih predavanj v okviru rednih predmetov, nekateri pa tudi pripravili posebne seminarje za naše študente in študentke, izvedli predmet v angleškem jeziku za tuje Erasmus študente in študentke in/ali sodelovali z našimi pedagogi in raziskovalci v okviru posameznega raziskovalnega projekta.

V poletnem semestru 2018/19 je pri nas dva tedna gostoval upokojeni ameriški pravni strokovnjak Edward Adams in v tem času za študente izvedel seminar z naslovom Comparative Business Bankruptcy.

Enomesečno raziskovalno delo sta v juniju oziroma juliju 2019 na PF opravila še doc. dr. Deniz Kizilsümer Özer (Dokuz Eylül University, Turčija) in as. Gentjan Skara (Beder University, Albanija).

Organizacija mednarodnih dogodkov

V letu 2019 smo na PF UL gostili ali soorganizirali naslednje mednarodne dogodke:

a) dogodki, ki se redno periodično odvijajo v organizaciji PF:

- poletna šola ruskega prava (v sodelovanju s Pravnim inštitutom Državne univerze v Irkutsku);
- seminar avstrijskega prava (v sodelovanju s Pravno fakulteto Univerze na Dunaju in avstrijskim kulturnim forumom Ljubljana);
- 23. poletna šola francoskega in evropskega prava (v sodelovanju s Pravno fakulteto Univerze v Poitiersu);
- 7. mednarodna študentska konferenca *MUNLawS* (november 2019);

b) preostali dogodki, ki so v 2019 potekali na PF:

- seminar z naslovom Comparative Business Bankruptcy, ki ga je izvedel ameriški pravni strokovnjak prof. dr. Edmund Adams (marec- april 2019);
- predavanje prof. dr. Anne R. Margaryan z Državne univerze v Erevanu, Armenija, z naslovom The main features of Armenian criminal law (maj 2019);
- seminar avstrijskega prava z naslovom Internationaler Rechtsverkehr: Slowenien – Österreich im europäischen Kontext, ki so ga vodili prof. dr. Claudia Rudolf in Univ.-ass. dr. Philipp Klausberger s Pravne fakultete Univerze na Dunaju ter odvetnik DDr. Christoph Schmetterer (september 2019);
- predavanje sodnika in predavatelja iz New Yorka, Franka J. LaBude, z naslovom Contemporary Evidentiary Issues in U.S. Criminal Law: Psychological Syndrome Evidence (Rape Trauma, Delayed Reporting, Sexual Accommodation) (oktober 2019);
- predavanje o umetni inteligenci in pravni odgovornosti za avtomatsko vodena vozila, ki sta ga vodili profesorici Diano Cerini in Silvio Salardi s Pravne fakultete Univerze Milano-Bicocca, z naslovom *Advances in AI: ethical challenges and legal solutions concerning liability for CAVs* (november 2019)

INTERNACIONALIZACIJA V IZOBRAŽEVALNI DEJAVNOSTI - povzetek v obliki tabele:

Ključne izboljšave in dobre prakse v preteklem obdobju	Obrazložitev vpliva na kakovost
Povečevanje števila tujih izmenjavnih študentov	Vse večje število tujih študentov, ki pridejo k nam na izmenjavo, pomembno prispeva k doseganju ciljev naše internacionalizacije in je dokaz, da naše partnerske fakultete prepoznajo in cenijo naše delo na tem področju.
Uspeh na razpisih za pedagoška gostovanja tujih strokovnjakov	S pomočjo na razpisih pridobljenih finančnih sredstev, PF k sodelovanju lažje povabi odlične strokovnjake iz tujine, ki bogatijo naš študijski program.
Velika ponudba mednarodnih dogodkov in gostovanj tujih strokovnjakov	S temi aktivnostmi PF povečuje svojo prepoznavnost in krepi sodelovanje s kolegi in partnerji iz tujine ter bogati (ob)študijsko ponudbo za študente.
Ključne slabosti	Predlogi ukrepov
Upadanje števila domačih študentov, ki odhajajo na študijske izmenjave v tujino.	Analiza vzrokov za upadanje tega števila in predlogi za njihovo odpravo.
Študentke in študenti iz tujine so slabo integrirani z našimi študenti, predvsem zaradi posebnih predavanj (posebnih predmetov) v angleščini za študente in študentke iz tujine	Analizirati možnosti, da naši študenti in študentke vpišejo kot izbirne predmete tiste predmete, ki jih ponujamo Erasmus študentom in študentkam in se predavajo v angleščini.

3.2 Raziskovalna dejavnost

3.2.1 Sodelovanje v različnih vrstah projektov

Temeljni značilnosti raziskovalnega dela na PF sta še vedno (kot je bilo značilno za prejšnja leta):

- V letu 2019 je PF okrepila zaposlitve na raziskovalnem področju, še vedno pa v raziskovalni skuotini PF močno prevladujejo visokošolski učitelji, ki raziskovalno delo praviloma opravljajo ob svojih rednih pedagoških obveznostih (kot dopolnilno – raziskovalno delo), le redki imajo zaradi raziskovalnega dela zmanjšano pedagoško obveznost. Zato se raziskovalnemu delu ne morejo posvečati v želeni meri, prav tako tudi ne pripravi vse zahtevnejših prijav na domače in tuje razpise.
- Velik delež članov raziskovalne skupine je dopolnilno zaposlenih v drugih raziskovalnih organizacijah, kjer sodelujejo v različnih raziskovalnih projektih (programih, temeljnih, aplikativnih in ciljnih raziskovalnih projektih). Raziskovalnega dela torej ne opravljajo na PF, vendar so te raziskovalne organizacije praviloma tesno povezane s PF (kot npr. Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti in Inštitut za primerjalno pravo pri Pravni fakulteti). Takšno sodelovanje krepi medinstitucionalnost in interdisciplinarnost njihovega raziskovalnega dela.

Raziskovalno skupino PF se je v letu 2019 nekoliko povečala; konec leta 2019 jo je sestavljalo 58 raziskovalcev, od tega 2 mlada raziskovalca (2018: 51 raziskovalcev, 2017: 44 raziskovalcev, 2016: 45 raziskovalcev, 2015: 45 raziskovalcev, 2014: 40 raziskovalcev, 2013: 46 raziskovalcev).

3.2.2 Izvajanje projektov ARRS

V letu 2019 je na PF uspešno nadaljevala delo **programska skupina** »Vključevanje pravnega izrazja evropskega prava v slovenski pravni sistem«.

Prav tako se je v letu 2019 nadaljevalo delo na naslednjih projektih, ki se bodo zaključili leta 2020 ali pozneje:

- [Modernizacija zakonske ureditve zavarovalne pogodbe](#) (vodja projekta: Miha Juhart),
- [Premeščanje mej v kriminologiji in kriminalitetni politiki](#) (vodja projekta: Renata Salecl),
- [MAPA: Multidisciplinarna Analiza Prekarnega dela: pravni, ekonomski, socialni in zdravstveno varstveni vidiki](#) (vodja projekta: Grega Strban)

3.2.3 Pridobivanje novih projektov

V letu 2019 je bila PF uspešna pri pridobivanju novih projektov, saj jih je pridobila 6 (v letu 2018: 2 nova projekta), od katerih tri tudi vodi, pri treh pa je projektni partner:

- CRP [Priprava modela managementa visokošolskega vpisa na javne visokošolske zavode v Sloveniji](#) (vodja projekta: Gregor Dugar, sodelujoče organizacije: Pedagoška fakulteta UP, Fakulteta za management UP, Filozofska fakulteta UM, Ekonomsko-poslovna fakulteta UM, Pedagoška fakulteta UM),
- CRP [Strukturna diskriminacija kot ovira pri doseganju cilja dostojnega življenja za vse](#). (vodja projekta: Mojca Urek, PF sodeluje kot projektni partner, projekt vodi Fakulteta za socialno delo UL),
- CRP [Ovire za dostojno življenje prebivalcev v romskih naseljih na področjih, ki so definirana v Okvirju EU za nacionalne strategije vključevanja Romov do 2020](#) (vodja projekta: Kovič Dine Maša, sodelujoča organizacija: Fakulteta za humanistične študije UP),
- Temeljni raziskovalni projekt [PRAVO DOLŽNIKOV IN UPNIKOV - NORMATIVNA IN PRAVNO EMPIRIČNA ANALIZA](#) (vodja projekta: Cepec Jaka, PF sodeluje kot projektni partner skupaj Inštitutom za kriminologijo in Ekonomsko fakulteto UL, projekt vodi Inštitut za primerjalno pravo pri PF),
- Temeljni raziskovalni projekt [Psihološki mehanizmi v kazenskem pravosodju: preizpraševanje objektivnosti](#) (vodja projekta: Mojca M. Plesničar, PF sodeluje kot projektni partner, projekt vodi Inštitut za kriminologijo pri PF),
- Temeljni raziskovalni projekt [Pravna in ekonomska analiza vpliva staranja prebivalstva na zakonodajo](#) (vodja projekta: Gregor Dugar, sodelujoče organizacije: Inštitut za primerjalno pravo, Ekonomska fakulteta UL)

Novi projekti omogočajo raziskovalno delo večim članom raziskovalne skupine PF, poleg tega pa v navedenih projektih PF sodeluje z drugimi raziskovalnimi skupinami, s katerimi še ni sodelovala, kar je pomembno za razvoj interdisciplinarnega pristopa k raziskovanju in povezovanja z drugimi raziskovalnimi skupinami.

3.2.4 Sodelovanje raziskovalcev v projektih ARRS v drugih raziskovalnih organizacijah

Raziskovalci so sodelovali z drugimi raziskovalnimi organizacijami na dva načina: (1) kot posamezniki, dopolnilno zaposleni v teh organizacijah, (2) kot zaposleni na PF v raziskavah, pri katerih je PF nosilec raziskave ali projektni partner. V spodnji tabeli je prikazano le sodelovanje v raziskavah, v katerih PF ni projektni partner (raziskave, kjer je PF projektni partner, so navedene zgoraj). Nabor organizacij, s katerimi sodelujejo posamični člani raziskovalne skupine PF se v primerjavi z letoma 2018 in 2019 ni spremenil

Tabela 19: Raziskovalne organizacije in projekti, v katerih so sodelovali člani raziskovalne skupine PF (in PF ni projektni partner)

Raziskovalna organizacija	Raziskovalni projekt
Inštitut za primerjalno pravo pri Pravni fakulteti	<u>Pravni izzivi informacijske družbe</u> - program
Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti	<u>Družbeno nadzorstvo, kazenskopравни sistem, nasilje in preprečevanje viktimizacij v kontekstu visoko tehnološke družbe</u> - program <u>Avtomatizirana pravičnost: družbeni, etični in pravni vidiki</u> – temeljni projekt
EIPF, Ekonomski inštitut d.o.o.	<u>Vloga koncentriranega lastništva v sodobnem gospodarstvu</u> – temeljni projekt
Fakulteta za družbene vede UL Znanstveno-raziskovalno središče Koper	<u>Teorija kazni in demokratična kultura v Sloveniji</u> – temeljni projekt
Ekonomska fakulteta, UL	<u>Vloga koncentriranega lastništva v sodobnem gospodarstvu</u> – temeljni projekt

3.2.5 Mednarodni projekti

Izvajanje mednarodnih projektov

PF je v letu 2019 sodelovala v šestih mednarodnih projektih (v letu 2018 v sedmih). V letu 2019 je PF en mednarodni projekt (Jean Monnet Module) vodila sama (začetek projekta že v 2017), kot partnerica pa sodelovala v petih mednarodnih projektih (v letu 2018 v šestih, 2017 v sedmih, 2016 v petih, 2015 v treh, v letu 2014 pa v dveh).

Tabela 20: Sodelovanje PF v mednarodnih projektih v letu 2019

Naslov	Program	Koordinatorska institucija	Vodja na PF	Trajanje
MIGRALE - Migration and Asylum Law in Europe	ERASMUS+ Jean Monnet Module	PF	doc. dr. Samo Bardutzky	1. 9. 2017 – 31. 8. 2020
e-NACT (e-learning National Active Charter Training)	JUSTICE (Action grants to support European judicial training)	European University Institute, Centre for Judicial Cooperation (Italija)	izr. prof. dr. Saša Zagorc	1. 11. 2017 – 31. 12. 2019
CREA - Conflict Resolution with Equitative Algorithms	JUSTICE (Action grants to support national or transnational e-Justice projects)	Universita degli Studi di Napoli Federico II (Italija)	prof. dr. Katarina Zajc	1. 10. 2017 – 30. 9. 2019
CABUFAL - Capacity Building of the Faculty of Law, University of Montenegro - curricula refreshment, boosting of international cooperation and improving human, technical and library resources	ERASMUS+ Capacity Building in the field of Higher Education KA2	Univerzitet Crne Gore, Pravni fakultet Podgorica (Črna gora)	izr. prof. dr. Vasilka Sancin	15. 10. 2016 – 14. 10. 2019
<u>PSEFS - Personalized Solution in European Family and Succession Law</u>	JUSTICE (Action Grants to support transnational projects to promote judicial cooperation in civil and criminal matters)	Università degli Studi di Camerino (Italija)	izr. prof. dr. Jerca Kramberger Škerl	1. 11. 2018 - 31. 10. 2020
SCAN - Small Claims Analysis Net	JUSTICE (Action grants to support transnational projects to promote judicial cooperation)	Universita degli Studi di Napoli Federico II (Italija)	prof. dr. Katarina Zajc	1. 10. 2018 – 30. 9. 2020

	in civil and criminal matters)			
--	--------------------------------	--	--	--

Veliko članov raziskovalne skupine PF pa sodeluje v mednarodnih projektih tudi kot nacionalni eksperti za določena vprašanja in pogosto so njihovi prispevki publicirani v tujini (kot na primer v COST projektih). To nesporno kaže na kakovost in odmevnost njihovega raziskovalnega dela, ker pa gre za pogodbeno razmerje med njimi kot posamezniki in organizacijo, ki izvaja projekt, to ne predstavlja raziskovalne dejavnosti PF kot institucije.

3.2.6 Prijavljanje mednarodnih projektov

V letu 2019 je PF kot koordinatorska organizacija prijavila en projekt:

DEMIND - The psychology and logic of legal reasoning and their relevance for law and AI, program: H2020-WIDESPREAD-2020-5, predvideni vodja na PF: doc.dr. Aleš Novak

To je šele peti projekt, ki ga je prijavila PF kot vodilna organizacija v zadnjih sedmih letih. Lahko ponovimo razlago, ki smo jo za navedeno pasivnost zapisali že v poročilu za pretekla leta: »Razlog za to je nedvomno zahtevnost prijave (tako z vsebinskega kot finančnega vidika), ki terja zelo veliko dela in časa, kar pa je težko združljivo z izpolnjevanjem pedagoških obveznosti. Brez večje pomoči podpornih služb PF (ki so ravno tako preobremenjene z rednimi obveznostmi) in razbremenitve pedagoških obveznosti za čas priprave projektne dokumentacije ni pričakovati povečanja zanimanja za tovrstno prijavljanje.« V letu 2019 smo proučili možnost, ali bi bil lahko pedagog za čas prijavljanja projekta pedagoško razbremenjen, vendar za to ni pravne podlage. Fakulteta tudi ne more sama finančno spodbujati prijavljanja, smo pa vse pedagoge obvestili o možnostih, ki jih nudi ARRS glede povračila stroškov, povezanih s sestavo prijavnice dokumentacije.

PF pa ima izkušnje in uspehe s sodelovanjem pri prijavljanju evropskih projektov kot projektni partner. V letu 2019 je kot partnerska institucija sodelovala pri prijavi štirih projektov; dva projekta sta bila uspešna na razpisu (in se bosta začela izvajati v letu 2020), eden ni bil uspešen, rezultate za enega pa še čakamo.

Tabela 21: Projekti, pri prijavi katerih je v letu 2019 sodelovala PF kot konzorcijski partner

Naslov	Program	Koordinatorska institucija	Vodja na PF
ACE – Educational Programme for Anti-Corruption, Corporate Compliance and Efficient Law Enforcement	ERASMUS+ KA2 (Strategic Partnerships)	Norges Handelsøyskole	izr. prof. dr. Vasilka Sancin
Integration of European Labour markets IntEuLab	ERASMUS+ (JEAN MONNET NETWORKS)	University of Cassino	prof. dr. Grega Strban

PAX –Private international law in motion	JUSTICE – Action Grants	Universiteit Antwerpen	izr. prof. dr. Jerca Kramberger Škerl
unalex2date	JUSTICE – Action Grants	IPR Verlag GmbH	prof. dr. Aleš Galič

3.2.7 Znanstvene objave

Značilnosti objav raziskovalne skupine

Eden od pokazateljev kakovosti na področju raziskovalne dejavnosti so tudi znanstvene objave (njihovo število in narava – kategorizacija po Cobissu).

Značilnosti publiciranja našega raziskovalnega dela izhajajo iz tabele 22. Števila objav med leti ni mogoče primerjati, ker so vsi podatki zajeti s spletne strani v januarju ali februarju za predhodno leto in se zato število objav pozneje lahko še bistveno spremeni. Pa kljub temu podatki v Tabeli 22 kažejo, da imajo med objavami še vedno pomembno mesto poglavja v monografijah in ne znanstveni članki, ki so v postopku habilitacij bistveno bolj ocenjeni. Druga značilnost, ki ostaja nespremenjena v zadnjih letih, pa je majhno število znanstvenih člankov, objavljenih v revijah, ki se upoštevajo pri spremljanju citiranja.

Tabela 22: Znanstvene objave raziskovalne skupine PF (po Sicris)¹⁵

Tipologija objav	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Izvirni zn. članek	25 (5)*	34 (9)*	31 (6)*	49 (9)*	47 (9)*	31 (2)*	32 (6)*	41 (7)*	42 (7)*	48 (7)*
Pregledni zn. članek	2	/	4	5	3	5 (1)*	1	2	9	7
Kratek zn. Prispevek	2	2	2	6 (1)*	5	5	9	13	13	14
Zn. prispevek na konferenci	7	17	14	7	9	22	11	27	26	23
Sestavek v monografiji	107	22	47	43	53	35	50	43	52	32
Zn. monografija	10	12	8	14	13	15	11	7	10	13
Skupaj	153	87	106	124	130	113	114	133	152	137

*članki v revijah, ki jih indeksirajo SSCI, A&HCI ali Scopus

Zbornik znanstvenih razprav PF

PF izdaja Zbornik znanstvenih razprav (prva številka je izšla leta 1921), v katerem člani raziskovalne skupine objavljajo znanstvene članke. To je osrednja publikacija PF za objavljanje znanstvenih razprav. Številke so od leta 2012 v celoti prosto dostopne preko spleta na naslovu <http://zbornik.pf.uni-lj.si> (v letu 2017 je bila predstavitvena podstran o zborniku celovito ažurirana). V zadnjih letih močno upada

¹⁵ Podatki v tabeli so zajeti iz spletne strani Sicris vsako leto za predhodno leto v januarju ali začetku februarja in se zato število vpisov objav lahko pozneje še znatno spremeni.

interes za objavljane. Temeljni razlog je zagotovo dejstvo, da Zbornik ni umeščen v bazo SSCI, ki avtorjem prinaša ustrezne Sicris točke in možnost citiranja, kar je relevantno za imenovanje v nazive in za prijavljanje na razpise ARRS. V letu 2019 je izšla posebna številka revije v angleščini, v kateri so sodelovali skoraj vsi avtorji (razen enega) strokovnjaki, ki niso zaposleni na PF.

Revija Pravnika

Revija Pravnika je najstarejša slovenska pravniška revija, ki objavlja znanstvene članke. Prva številka je izšla leta 1862. Od leta 2015, konkretno od številke 5-6/2015, izdajata revijo *Pravnik* skupaj Zveza društev pravnikov Slovenije in Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani.

3.2.8 Sodelovanje z okoljem

Člani raziskovalne skupine PF sodelujejo z okoljem na naslednje načine:

- članstvo v različnih državnih komisijah, kot npr. Komisija za biomedicinsko etiko Republike Slovenije, Državna komisija za oploditve z biomedicinsko pomočjo, Medresorska komisija Vlade RS za človekove pravice, Stalna koordinacijska skupina Vlade RS za mednarodno humanitarno pravo, Slovenska nacionalna komisija za UNESCO,
- članstvo v komisijah za pripravo zakonodaje,
- članstvo v Sodnem svetu in Državnotožilskem svetu,
- organiziranje javnih predavanj,
- sodelovanje s Centrom za izobraževanje v pravosodju pri načrtovanju in izvedbi izobraževanj za zaposlene v pravosodju,
- sodelovanje na znanstvenih in strokovnih konferencah v Sloveniji in tujini.

V letu 2019 pa smo še okrepili sodelovanje z Vrhovnim sodiščem RS, Odvetniško zbornico RS in Odvetniško akademijo: sodniki in odvetniki so sodelovali pri izvajanju programa za izpopolnjevanje Specializacija s področij prava.

RAZISKOVALNA DEJAVNOST - povzetek v obliki tabele

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
Krepitev povezovanja z raziskovalnimi organizacijami v Sloveniji in tujini	V okviru že obstoječih slovenskih in mednarodnih projektov PF razvija partnerstva s številnimi raziskovalnimi organizacijami, prav tako je mreženje pomembno tudi v okviru prijav projektov, četudi prijave niso uspešne.

Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	Predlogi ukrepov
Habilitacijski postopek ne upošteva posebnosti objavljanj na področju prava, zato je težko doseči izpolnjevanje pogojev za imenovanje v nazive	Oblikovanje prilog k merilom za izvolitve v naziv, v katerih se bo odražala posebnost publiciranja na področju prava

3.3 Umetniška dejavnost

/

3.4 Prenos in uporaba znanja

Primarni cilj PF je izobraževati predvsem za tradicionalne pravniške poklice (v pravosodju), zato na prvi pogled morda ni vidnega veliko povezovanja in sodelovanja z gospodarstvom. Vseeno pa na PF potekajo številne aktivnosti, ki skrbijo za prenos in uporabo znanja ter povezovanje akademske skupnosti z okoljem. Zaposleni na PF sodelujejo na strokovnih in znanstvenih srečanjih, odzivajo se na pozive različnih ministrstev pri pripravi mnenj o zakonskih predlogih.

V letu 2019 pa smo dobili še novo priložnost za intenzivnejše povezovanje z okoljem; začeli smo z izvajanjem Programa za izpopolnjevanje Specializacija znanj s področja prava. Kljub pričakovanemu večjemu številu prijav je izvedba tega programa pomenila krepitev z okoljem z dveh vidikov: (1) pri izvedbi so sodelovali priznani strokovnjaki iz prakse (takšno sodelovanje smo formalizirali z Vrhovnim sodiščem RS, Odvetniško zbornico in Odvetniško akademijo), ter (2) program je namenjen pravnikom in pravnici, ki imajo že izkušnje na določenih pravnih področjih, želijo pa si poglobitev znanja.

Podobno kot pretekla leta je tudi v letu 2019 s svojim uspešnim delom nadaljeval **Karierni center UL** oziroma njegova svetovalka, ki je zadolžena za PF in je tedensko prisotna na PF s svojimi uradnimi urami. Za naše študentke in študente redno organizira delavnice, predstavitev in obiskov potencialnih delodajalcev. Na dveh srečanjih z vodstvom PF pa smo se pogovorili, v katere dejavnosti naj Karierni center še posebej usmeri svoje aktivnosti. Pri tem je PF tudi izrazila pripravljenost za sofinanciranje delovanja Kariernega centra po prenehanju projektnega financiranja v letu 2020.

O možnostih za **udeležbo na mednarodnih dogodkih** (npr. poletnih šolah in konferencah) in o ponudbah za opravljanje **praktičnega usposabljanja v tujini** študente redno obvešča tudi mednarodna pisarna. V letu 2019 je Komisija za študijske zadeve kreditno ovrednotila tri mednarodne poletne šole, ki jih je organizirala PF (vsaka poletna šola po 2 kreditni točki).

Na PF že več let delujejo številna **društva in organizacije**, ki študentom omogočajo nadgradnjo in prenos v predavalnicah pridobljenega znanja v prakso, npr. Društvo ELSA, Ženevski klub, ipd.

Prav tako PF že vrsto let v sodelovanju z vladnim, nevladnim in gospodarskim sektorjem izvaja **pravne klinike** kot kreditno ovrednoteno obštudijsko dejavnost. Strokovnjaki z zunanje institucije sodelujejo pri delu študentov kot njihovi delovni mentorji.

V letu 2019 je bil v avli fakultete ponovno organiziran t.i. **Sejem obštudijskih dejavnosti**, na katerem so se predstavila društva, ki delujejo na PF UL in dejavnosti, v katere se lahko vključijo študenti.

Občasna **predavanja pravnih strokovnjakov iz prakse** so stalnica študijskega procesa na vseh treh študijskih programih. Zaposleni na PF pa seveda redno sodelujejo tudi pri **nastajanju slovenske zakonodaje** in si s svojim poznavanjem specifičnih področij prizadevajo vplivati na izboljšanje pravnih predpisov. Svoje znanje prenašajo v okolje na **strokovnih srečanjih** (konferencah, simpozijih, seminarjih, itd.) ter s **komentiranjem in pojasnjevanjem pravnih vprašanj** v množičnih medijih.

Poleg tega je veliko zaposlenih dejavno vključenih v **raziskovalno in strokovno delo na raziskovalnih inštitutih**, katerih ustanoviteljica je PF.

V letu 2019 je PF zopet izvajala projekte, finančno podprte s sredstvi, pridobljenimi na razpisu Javnega štipendijskega sklada RS z naslovom **Po kreativni poti do praktičnega znanja (krajše: PKP)**. Uspešni smo bili tudi pri kandidiranju na razpisu Javnega štipendijskega sklada RS z naslovom **Projektno delo z negospodarskim in neprofitnim sektorjem v lokalnem in regionalnem okolju - Študentski inovativni projekti za družbeno korist 2016 – 2018 (krajše: ŠIPK)**.

Po nekaj letih neaktivnosti je tudi v letu 2019 z delom nadaljeval **Alumni klub** PF. Glavni cilj društva je v povezovanju članov na družabni in strokovni ravni. Na družabni ravni je društvo s PF konec leta 2019 v prostorih Festivalne dvorane v Ljubljani že četrtrič organiziralo (letni) koncert PF, na katerem so študentke in študenti ter učitelji PF pokazali svoje plesno in glasbeno znanje. Koncert je bil izjemno dobro obiskan.

PRENOS IN UPORABA ZNANJA - povzetek v obliki tabele:

Gljučni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
Izvajanje številnih obštudijskih dejavnosti, ki omogočajo prenos in uporabo znanja v praksi (npr. moot court tekmovanja, pravne klinike,...).	Znanja in veščine, pridobljene v različnih oblikah obštudijskih dejavnosti, pomembno nadgrajujejo tista, ki so pridobljena v rednem študijskem procesu; s tem prispevajo k oblikovanju najkakovostnejših diplomantov in diplomantk prava.
Uspešno kandidiranje (in izvedba projektov) na razpisih PKP in ŠIPK	Tovrstni projekti študentkam in študentom omogočajo neposreden stik s prakso (morebiti tudi z bodočimi delodajalci, strankami, ipd.) in ponujajo izkušnje z raziskovalnim delom.
Vključitev Vrhovnega sodišča, Odvetniške zbornice in Odvetniške akademije v izvajanje programa za izpopolnjevanje.	V letu 2019 smo izvedli pet modulov programa za izpopolnjevanje v sodelovanju s strokovnjaki iz Vrhovnega sodišča, Odvetniške zbornice in Odvetniške akademije. Tako smo povezovali teorijo in prakso, kar je prispevalo h kakovostni izvedbi programa vseživljenskega učenja.
Gljučne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	Predlogi ukrepov za izboljšave
Majhen interes za vpis v program za izpopolnjevanje	Prizadevati si za spremembo zakonodaje, ki bi v večji meri upoštevala zaključen program za izpopolnjevanje pri kariernem napredovanju v pravniških poklicih
Majhna aktivnost ALUMNI	Povečati število dogodkov, ki jih organizira ALUMNI

3.5 Ustvarjalne razmere za delo in študij

Obštudijska in interesna dejavnost

V letu 2019 je bil na PF študentom in študentkam na voljo bogat izbor obštudijskih in interesnih dejavnosti:

- sodelovanje na moot court tekmovanjih;
- sodelovanje v pravnih klinikah;
- ekskurzije;
- športne aktivnosti (odbojka, košarka, Pravniki tečemo);
- tečaji tujih jezikov (nemški, francoski, ruski in latinski jezik);
- udeleževanje v drugih aktivnostih, kot so na primer pevski zbor Pegius, Ženevski klub pravnikov, Društvo HOPE, Pamfil, društvo ELSA itd.

Vse pravne klinike so kreditno ovrednotene s 4 ECTS. Gre za enega izmed večjih premikov na področju obštudijskih dejavnosti, saj so določene pravne klinike po količini dela izjemno obsežne in od študentov zahtevajo večmesečno, tudi celoletno delo, ki močno presega običajno študijsko obremenitev, a študente hkrati nagradi z neprecenljivim znanjem in veščinami ter močno izboljša njihove karijerne izgleda in zaposljivost. Prav tako je kreditno ovrednoteno tudi sodelovanje na Moot court tekmovanjih (kot obštudijska dejavnost, poimenovana Tekmovanje v pravnem argumentiranju in simulaciji pravnih postopkov), ki prav tako zahteva obsežne in zahtevne priprave. PF se je tako približala tujim študijskim sistemom v razvitejših evropskih državah, kjer so obštudijske dejavnosti pomemben del študijskega procesa in so vanj vključene kot enakovredne študijske obveznosti. Vendar pa je to žal mogoče trditi le za študijski program I. stopnje. Zaradi razlik v kreditnem ovrednotenju obštudijskih dejavnosti in izbirnih predmetov to namreč ni mogoče v okviru programa II. stopnje; obštudijske dejavnosti so ovrednotene z največ 4 ECTS, medtem ko so vsi izbirni predmeti ovrednoteni s 6 ECTS.

Tudi v letu 2019 je fakulteta kreditno ovrednotila seminarje gostujočih profesorjev, ki niso del predmetnika študijskega programa I. ali II. stopnje. Ob tem je za pridobitev ECTS postavila pogoj, da zgolj prisotnost na seminarju ni dovolj, ampak mora študentka oz. študent opraviti tudi določen preizkus znanja kot zaključek seminarja.

Leta 2019 je bil že četrtrič organiziran tudi Koncert PF, na katerem so sodelovali tako študenti kot profesorji. Dogodek odraža poslanstvo PF pri oblikovanju bodočega pravnika kot celovite osebnosti, ki se poleg na pravnem udeležuje tudi na drugih področjih.

Komisija za kakovost PF že dolgoletno opaža napredek na področju študentskih praks, s katerimi se študentke in študentje seznanjajo preko oglasov na oglasni deski PF, raznih razpisov in tudi preko razpisov praks študentske organizacije ELSA. Na voljo je vse več tovrstnih ponudb študentskih del, na katere se študentje tudi z vse večjim zanimanjem odzivajo. Poleg tega se je v študijskem letu 2018/2019 za opravljanje študijske prakse v tujini v okviru programa ERASMUS+ odločilo veliko študentov, s katerim si nabirajo mednarodne delovne izkušnje (več o tem glej v poglavju o internacionalizaciji).

Fakulteta spodbuja obštudijske dejavnosti tudi tako, da vsako leto od dnevu fakultete podeli študentom priznanja za odmevne dosežke na obštudijskih dejavnostih.

Informiranje študentov

PF s svojim delovanjem na različnih področjih dobro skrbi za informiranost bodočih študentov in študentk. Dijaki in dijakinje lahko potrebne informacije glede študijskega procesa pridobijo na vsakoletnih informativnih dnevih, ki potekajo v prostorih PF, in na sejmu Informativa, ki vsako leto poteka na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Stojnica PF je vedno zelo dobro obiskana. Poleg tega pedagogi PF na povabilo srednjih šol oziroma organizatorjev drugih informativnih dogodkov za dijake in dijakinje vsako leto predstavljajo program in študij na PF na gimnazijah na celotnem območju Slovenije. Vse potrebne podatke o študiju lahko zainteresirani pridobijo tudi na spletni strani PF (v slovenskem in angleškem jeziku), čemur je namenjena tudi posebna rubrika »Bodoči študenti«, ki prav tako vsebuje predstavitevne zbornike za vse tri stopnje študija.

Za dodatne informacije pa sta dnevno na voljo tudi oba referata za študentske zadeve; za pomoč študentkam in študentom glede študijskih zadev na PF skrbita študentski referat za I. in II. stopnjo in študentski referat za III. stopnjo. Oba preko oglasne deske v avli PF, spletne oglasne deske in možnosti prejemanja obvestil z oglasne deske na elektronske naslove študentke in študente obveščata o poteku študija in o aktualnem dogajanju na PF (predavanja gostujočih predavateljev, potek obštudijskih dejavnosti, razna tekmovanja, itd). Referat je študentom tudi dnevno dostopen v času uradnih ur za vsa dodatna vprašanja, administracijo in pomoč.

Študentkam in študentom je na voljo tudi mednarodna pisarna, ki skrbi za vrsto dodatnih aktivnosti študentov, kot so izmenjave in prakse v tujini, pa tudi za informiranost študentk in študentov glede drugih možnosti pridobivanja mednarodnih izkušenj. Študentom je tudi na novo na voljo tudi projektna pisarna, ki redno skrbi za različne projekte, na katerih sodeluje Pravna fakulteta.

Študentke in študenti ocenjujejo, da referata in mednarodna pisarna svoje delo opravljajo dobro, saj ustrezno skrbijo za potrebe študentov in skupaj z njimi rešujejo morebitne težave. Referata za študentske zadeve skladno s prejšnjimi leti še naprej ohranjata tudi popoldanski termin uradnih ur.

Karierni center

Za karierno svetovanje in karierne aktivnosti je na PF poskrbljeno v soorganizaciji Kariernega centra Univerze v Ljubljani, PF in Študentskega sveta PF. Organizirane in izvedene so delavnice, osebna svetovanja, obiski v organizacijah in predstavitve organizacij na članicah UL, različni dogodki (okrogle mize, konference, posveti), sodelovanja na sejmi in organizacija hitrih zmenkov s potencialnimi poslovnimi partnerji, obiski različnih institucij in potencialnih delodajalcev. Študentkam in študentom ter diplomantkam in diplomantom PF je namenjeno tudi tedensko svetovanje, ki ga izvaja predstavnica Kariernega centra UL v prostorih PF. Poleg kariernih centrov nudijo študentom in študentkam pomoč tudi profesorji PF, ki študentom in študentkam pomagajo in odgovarjajo na vprašanja glede poklicne kariere. Pedagogi na prošnjo študentov in študentk pišejo priporočilna pisma za njihov nadaljnji študij ali zaposlitev po zaključenem študiju. Aktivnosti Kariernega centra so se v zadnjem letu povečale, saj so na PF organizirane tudi uradne ure Kariernega centra, ki potekajo vsak četrtek in kamor se študentke in študenti lahko obrnejo po različne oblike kariernih nasvetov predstavnice Kariernega centra UL v prostorih PF. Spletna stran PF vse aktualne objave Kariernega centra UL sproti in redno objavlja preko spletne oglasne deske; predstavitev Kariernega centra UL na PF pa je omogočena preko posebnega poglavja na spletni strani PF: <http://www.pf.uni-lj.si/dodiplomski-studij/karierni-center-na-pravnikafakulteti/>.

Študentke in študenti s posebnimi potrebami

PF ustrezno prilagaja študijski proces in infrastrukturo študentom s posebnimi potrebami in jim s tem zagotavlja popolno in nemoteno udeležbo v študijskem procesu. Infrastruktura na PF je ustrezno prilagojena študentkam in študentom s posebnimi potrebami, ki so gibalno ovirani, saj jim je omogočeno nemoteno gibanje in dostop do vseh prostorov na PF (dvigala, prilagojene učilnice idr.). Problem predstavljajo le vhodna vrata v PF, ki niso drsna in opremljena s senzorjem in zato gibalno oviranim študentom onemogočajo samostojen dostop do prostorov PF. PF je na pobudo študentk in študentov že v letu 2017 razmislila o možnostih dodatnih prilagoditev, ki bi odpravile te ovire, a je po preučitvi vseh možnih rešitev ugotovila, da je najustreznejša rešitev ta, da študentke in študenti, ki potrebujejo pomoč, po telefonu pokličejo vratarja PF, ki jim pomaga vstopiti v stavbo. V letu 2019 pri tem nismo zaznali težav.

Študentom in študentkam s posebnimi potrebami so na voljo vse informacije in pomoč, ki jih nudijo službe, ki skrbijo za svetovanje in pomoč vsem študentom. Poleg tega se študentom in študentkam s posebnimi potrebami nudi dodatno pomoč v obliki tutorstva za študente s posebnimi potrebami. Iz poročila dela tutorjev sicer izhaja, da študentke in študenti s posebnimi potrebami ne iščejo tutorske pomoči. Kljub temu je fakulteta sprejela odločitev, da se tovrstno tutorstvo ohrani in s tem ohrani možnost takšne pomoči. Komisija za študentske zadeve pri obravnavi vlog za status študenta s posebnimi potrebami poskuša čim bolj prilagoditi izvajanje študijskega programa posameznemu študentu ter mu s tem olajšati študij na PF. Za študentke in študente, ki potrebujejo tovrstne prilagoditve, je urejena tudi možnost opravljanja pisnih izpitov na prenosnem računalniku PF v izpitnem prostoru ali pa lahko ti študenti in študentke opravljajo izpit zgolj ustno.

Tutorski sistem

Na PF je vzpostavljen zelo učinkovit sistem tutorstva. Ta temelji na prostovoljnosti in samoiniciativnosti študentk in študentov višjih letnikov, ki želijo pomagati mlajšim kolegicam in kolegom pri študiju na PF. Tutorstvo ureja poseben pravilnik Pravilnik o sistemu tutorstva na pravni fakulteti Univerze v Ljubljani, ki je tudi objavljen na fakultetni spletni strani <http://www.pf.unilj.si/media/pravilnik.o.sistemu.tutorstva.na.pravni.fakulteti.pdf>.

V študijskem letu 2018/2019 so bile na PF izvajane naslednje oblike tutorstev: uvajalno tutorstvo, predmetno tutorstvo (najbolj razširjeno), tutorstvo za študente s posebnimi potrebami, tutorstvo za študente športnike in tutorstvo za tuje študente. Dekan PF je decembra 2019 slavnostno podelil posebna potrdila za uspešno in prizadevno delo 54 tutorjem.

Predmetno tutorstvo se je v štud. letu 2018/19 izvajalo pri 12 predmetih: Ekonomija, Rimsko pravo, Uvod v pravoznanstvo, Ustavno pravo, Pravna zgodovina, Kazensko materialno pravo, Kazensko procesno pravo, Delovno pravo, Evropsko ustavno pravo, Civilno procesno pravo, Korporacijsko pravo in Upravno procesno pravo. V študijskem letu 2018/19 sta bili ustanovljeni novi predmetni tutorstvi, in sicer Civilno procesno pravo na pobudo študenta Leonarda Roka Lampreta in študentke Zarje Vigred Klun ter Korporacijsko pravo na pobudo študentke Maše Tičar. Predmetna tutorstva so potekala praviloma enkrat tedensko oziroma nekajkrat na mesec in so bila vedno dobro obiskana. Študenti mnogokrat tudi sami izpostavijo, da jim ravno predmetna tutorstva omogočijo celostno in poglobljeno razumevanje študijske snovi.

Sistem tutorstva nadzoruje Komisija za tutorstvo. Predmetno tutorstvo koordinira koordinater tutorjev, tutorstvo za tuje študente pa koordinater za tuje študente. Oba koordinaterja skrbita za dobro delovanje tutorstev, povezovanje med tutorji in profesorji ter ostalimi zaposlenimi na PF ter

urejata tutorsko spletno stran (<http://www.pf.uni-lj.si/i-stopnja/tutorstvo/>). Koordinator za tuje študente vseskozi sodeluje z mednarodno pisarno.

Tutorstvo za tuje študente postaja vse bolj pomembno glede na povečevanje števila tujih študentk in študentov, ki opravljajo Erasmus+ izmenjavo. Prav tako tutorji nudijo pomoč tujim študentom, ki začenejo z rednim študijem na PF. Tutorji pomagajo študentkam in študentom k uspešni integraciji v novo okolje, prilagoditvi novemu načinu študija in s svojimi aktivnostmi skrbijo za to, da imajo tuji študentje več stika s slovenskimi študenti, kar so v preteklosti pogrešali.

Knjižnica PF

Knjižnica PF (v nadaljevanju knjižnica) je v letu 2019 skrbela, da je bilo njeno delovanje v skladu z letnim načrtom. Knjižnica je nudila podporo študijskemu in raziskovalnemu procesu na PF, delo je potekalo strokovno in kakovostno. Knjižnica je odprta 12 ur dnevno, od 8. ure zjutraj do 20. ure zvečer, razen v poletnih mesecih, ko ima krajši delovni čas. Študentje so bili zadovoljni, saj je knjižnica tudi letos podaljšala delovni čas knjižnice v izpitnem obdobju. Knjižnica je bila od 7. do 25. januarja in od 1. aprila do 20. junija odprta od ponedeljka do četrтка med 8. in 22. uro, ob petkih pa med 8. in 20. uro. Odprtost v poletnih mesecih, tudi v času kolektivnega dopusta, in podaljšani odpiralni čas v izpitnih obdobjih povečujeta dostopnost knjižnice in njenih virov skozi celo leto. Knjižnična zbirka je na voljo širši javnosti, veliko njenih članov je tudi zunanjih uporabnikov, predvsem bivših študentk in študentov, ki knjižnične storitve uporabljajo za svoje nadaljnje strokovno delo. Naše storitve pogosto koristijo tudi člani in članice, ki opravljajo pravniški državni izpit, in različne druge institucije.

Vodstvo PF se zaveda velikega pomena knjižnice za študijski in raziskovalni proces na PF in vsako leto zagotavlja ustrezna sredstva za njeno delovanje. Vsa sredstva so bila porabljena skladno z načrtom knjižničnega poslovanja. Za izbor kakovostnega gradiva s področja prava skrbi knjižnični odbor PF, ki ga sestavljajo visokošolski učitelji z različnih kateder. Predstojnik knjižnice, člani knjižničnega odbora in vsi zaposleni v knjižnici so se trudili za doseganje dolgoletnega cilja knjižnice - gradnjo najkakovostnejše pravne knjižne zbirke v Sloveniji.

V preteklem letu sta se dve zaposleni v knjižnici udeležili usposabljanja na tuji univerzi v okviru programa Erasmus+ in sicer na univerzi UNED (Madrid) in na univerzi Sapienza (Rim). Usposabljanje na tujih univerzah našim zaposlenim omogoča izmenjavo dobrih praks na področju visokošolskih knjižnic in primerjavo z drugimi tovrstnimi ustanovami, vse to pa jim zagotavlja večje kompetence in osebno zadovoljstvo. Udeleženci tovrstnih izobraževanj te dogodke izkoristijo tudi za predstavitev UL, PF in knjižnice ostalim udeležencem, navsezadnje predstavijo tudi Slovenijo in jih povabijo na srečanja, ki v okviru Erasmus + programa potekajo tudi v naši državi. Tako se večkrat zgodi, da tuji udeleženci usposabljanj na naši univerzi obiščejo našo knjižnico. Takrat se jim skrbno posvetimo in jim zavzeto predstavimo našo knjižnico in naše delo.

Zaposleni na izposoji so letos pripravili dve priložnostni razstavi. V februarju so organizirali razstavo „Zeleni knjižni kotiček“, na temo Pravo in podnebne spremembe, v aprilu pa razstavo na temo 30 let Konvencije o otrokovih pravicah. Obe razstavi sta bili pri naših uporabnikih toplo sprejeti, popestrili sta dogajanje ob strokovnih srečanjih, ki sta takrat potekali na fakulteti.

Na področju katalogizacije je prišlo do večjih sprememb, zato so se vse tri katalogizatorke udeležile več izobraževanj s področja strokovne obdelave knjižničnega gradiva. Vse tri so postale redaktorice

normativnih zapisov za korporacije v bazi CONOR. Dve katalogizatorki sta v preteklem letu pridobili dovoljenje D za vzajemno katalogizacijo, ki omogoča katalogizacijo antikvarnega gradiva.

V mesecu juliju je knjižnica po petih letih ponovno za teden dni zaprla svoja vrata z namenom izvedbe inventure. S pomočjo študentov se je izvedlo tudi temeljito čiščenje knjižnih polic in urejanje gradiva. Prvotno je bila nameravana tudi zamenjava varnostnega sistema v knjižnici, kasneje je bila ta namera opuščena. Ugotovljeno je bilo, da izvedba zamenjave varnostnega sistema hkrati z inventuro ni mogoča, ker je projekt preveč obsežen. Novejši varnostni sistemi omogočajo tudi številne druge funkcije (izposoja in vračanje gradiva preko avtomatov in podobno) in so posledično precej dragi. Mnenje je, da trenutno izposoja gradiva poteka zelo dobro in velik strošek novega varnostnega sistema sedaj ne bi bil smotrno.

Knjižnica je tudi v preteklem letu nadaljevala z obdelavo starejšega knjižnega gradiva iz skladišča knjižnice. Nalogo izvaja kontinuirano in vedno več starejšega knjižnega gradiva je vključeno v elektronski katalog COBISS. Le-to zagotavlja dobro preglednost knjižnične zbirke in povečuje izposajo starejšega gradiva, ki je odvisna tudi od dostopnosti gradiva v elektronskem katalogu COBISS. Ugotovljeno je bilo, da se mlajše generacije zanašajo le na elektronski katalog, marsikdo niti ne ve, da imamo v knjižnici na voljo mnogo več gradiva, kot ga je razvidno iz elektronskega kataloga COBISS.

V zadnjem času je knjižnica prejela veliko gradiva z različnih kateder. Gre predvsem za gradivo, ki je bilo včasih umeščeno v seminarske knjižnice. Posledično se je pojavila prostorska stiska in z namenom odprave le-te je bila opravljena analiza preureditve manjšega skladiščnega prostora z zamenjavo obstoječih polic s premikajočimi. Ugotovljeno je bilo, da prostor za premične police ni ustrezen, saj zaradi nizkega stropa, razporeditve nosilnih stebrov in razporeditve luči rešitev ne bi bila dovolj učinkovita. Kot primernejša alternativa se je pokazala menjava polic v večjem skladiščnem prostoru, kar pa bi pomenilo večje stroške in težjo izvedbo zaradi količine knjig, ki je trenutno na obstoječih policah. Pridobitev prostora bi bila precejšnja, zato se o predlogu še vedno intenzivno razmišlja.

Sodelovanje med knjižnico in univerzitetnimi službami poteka zelo dobro. Knjižnica uspešno sodeluje z Univerzitetno službo za knjižnično dejavnost UL in ima svojega predstavnika v Komisiji za razvoj knjižničnega sistema UL (vodja knjižnice). V okviru navedenega vodja knjižnice aktivno sodeluje v različnih delovnih skupinah, ki razvijajo in nadgrajujejo oziroma izboljšujejo delovanje celotnega knjižničnega sistema UL.

Knjižnica študentkam in študentom z gibalnimi ovirami nudi individualno obravnavo in dodatne storitve, s katerimi skuša študentkam in študentom na najenostavnejši način zagotoviti dostop do vseh razpoložljivih pravnih ter drugih strokovnih virov. Po potrebi določena lažje dostopna mesta v čitalnici nameni le gibalno oviranim študentom.

Knjižnica posveča posebno pozornost tudi študijski in strokovni pravni literaturi in skrbi, da je študentkam in študentom na voljo določeno število izvodov predpisane študijske literature glede na številčno strukturo študentk in študentov posameznega letnika, v katerem je literatura relevantna. Tako si je tudi v letu 2019 knjižnica prizadevala zagotoviti dostop do študijske literature čim širšemu krogu uporabnikov. Na podlagi stalnega spremljanja pogostnosti uporabe oziroma izposoje študijske literature je zato prilagodila izposojevalni čas navedenega knjižničnega gradiva, s čimer je omogočila čim smotrnejšo uporabo literature čim večjemu številu uporabnikov. Omeniti je potrebno tudi, da knjižnica zagotavlja vso potrebno literaturo za udeležence moot court tekmovanj, na katerih PF že tradicionalno dosega odlične rezultate. S predstavitvijo aktualne študijske pravne literature pa sodeluje tudi na sejmu Informativa.

Pomemben kazalnik kakovosti je zadovoljstvo uporabnikov knjižnice, na kar sta tudi v preteklem letu pozitivno vplivala kakovostno delo in prijaznost vseh zaposlenih v knjižnici. Slednje se je odražalo tako preko hitre, učinkovite in strokovne pomoči zaposlenih na izposoji, pri iskanju relevantne pravne literature, pri hitrem zagotavljanju dostopa do gradiva v okviru dela na izposoji ter pri izvajanju medknjižnične izposoje, kot tudi preko zagotavljanja in ohranjanja mirnega in prijetnega vzdušja v prostorih knjižnice. Pri tem gre omeniti tudi strokovno delo katalogizatorjev, ki poleg vnosa novega gradiva v elektronski katalog COBISS skrbijo tudi za urejeno bibliografijo vseh zaposlenih na PF. Knjižnica oziroma zaposleni v knjižnici si iz leta v leto prizadevajo knjižnične storitve v največji možni meri prilagoditi aktualnim potrebam študentov, pedagogov in ostalih obiskovalcev knjižnice. Zadovoljstvo študentov PF UL, ki uporabljajo knjižnične storitve, se je izkazalo tudi preko zelo pozitivnih rezultatov študentske ankete.

Depozitarna knjižnica ZN DL-027

Depozitarna knjižnica ZN DL-27 deluje v okviru Inštituta za mednarodno pravo in mednarodne odnose PF od leta 1947. Praviloma ima vsaka država članica OZN pravico do ene depozitarne knjižnice, ki jo gosti ugledna institucija. Depozitarna knjižnica ZN DL-027 je na podlagi posebnega dogovora v času ustanovitve opravičena plačevanja prispevkov za gradivo, ki ga prejema od Združenih narodov (ZN). Depozit vsebuje tiskane publikacije (monografije, serijske publikacije in dokumente vseh organov ZN), v zadnjih letih pa je poudarek predvsem na spletnih virih in različnih spletnih bazah podatkov ZN. V letu 2019 je Depozitarna knjižnica ZN poleg rednega knjižničarskega dela (predvsem pomoč pri online iskanju dokumentov OZN, ki so težje najdljivi oz. dostopni, izposoja, baze podatkov) izvedla še naslednje ukrepe, ki bodo ostali med prioritetskimi nalogami tudi v prihodnjih letih: predstavljanje dela in zbirk ZN preko spleta; kontrolirano izločanje gradiva (predvsem dokumentov in publikacij ZN, ki so dostopni prek spleta).

Depozitarna knjižnica deluje ob torkih, sredah in četrtek dve uri na dan. ZN so v postopku spreminjanja distribucije in načina dostopa do publikacij; nova navodila in smernice še čakamo.

Založniška dejavnost

PF opravlja v okviru svoje dejavnosti založniško dejavnost, povezano z izobraževalnimi, raziskovalnimi in razvojnimi programi. Lastna založniška dejavnost predstavlja za PF pomembno prednost, saj PF tako tudi preko založniške dejavnosti zagotavlja najvišjo kakovost pedagoškega procesa in znanstvenoraziskovalnega dela. PF si je v zadnjem obdobju zadala dolgoročni cilj obuditi in razširiti založniško dejavnost ter izboljšati njeno kakovost, kar je bilo tudi v letu 2019 na posameznih segmentih zelo opazno.

V letu 2019 so bila tako v založništvu založbe PF izdana naslednja dela:

- Osnove računovodskih izkazov za pravnike; avtorji: mag. Aleksander Igličar, dr. Marko Hočevar, prof. dr. Maja Zaman Groff;
- Sistem javne uprave, avtorji: dr. Boštjan Brezovnik, dr. Gorazd Trpin, dr. Senko Pličanič;
- Slovenski infrastrukturni projekti; avtorja: Franjo Štiblar, Lana K. Gotvan;
- Odsev dejstev v pravu : da mihi facta, dabo tibi ius : liber amicorum Janez Kranjc; urednika: Katja Škrubej in Marko Kambič, več avtorjev;
- Med jasnostjo in nedoločenostjo : pravna terminologija v zgodovini, teoriji in praksi (skupaj z Lexpero in ZRC SAZU); uredniki: Mateja Jemec Tomazin, Katja Škrubej, Grega Strban, več avtorjev;

- Liber amicorum Dragica Wedam Lukić; urednika: Aleš Galič, Jerca Kramberger Škerl, več avtorjev;
- Responsibility to protect : lessons learned and the way forward; urednica: Vasilka Sancin, več avtorjev;
- Ustava Republike Slovenije (skupaj z Uradnim listom Republike Slovenije, Državnim zborom Republike Slovenije in Litteralis); avtor pojasnil Igor Kaučič;
- Primer Eichmann in Kantova etika (skupaj z Inštitutom za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani), avtor: Matjaž Jager;
- Veliki znanstveni komentar posebnega dela Kazenskega zakonika (KZ-1) (skupaj z Uradnim listom Republike Slovenije), uredniki: Damjan Korošec, Katja Filipčič in Stojan Zdolšek, strokovni koordinator projekta Boštjan Koritnik, sodelovalo 47 avtorjev in 33 strokovnih pomočnikov ter svetovalcev.

Med drugim je PF tudi sozaložnik revij: Zbornika znanstvenih razprav, ki izhaja od leta 1921, in pa najstarejše slovenske pravne revije Pravniki, skupaj z Zvezo društev pravnikov Slovenije. Ta izhaja z nekaj presledki že od leta 1862.

Eden izmed pomembnih ciljev izvajanja založniške dejavnosti na PF predstavlja tudi težnja po izdajanju študijskega gradiva po študentom dostopnih cenah, kar smo udeležili predvsem ob izdaji praktikuma in pa Ustave Republike Slovenije. Najbolj ponosni smo v tem času na tri knjige znanstvenega komentarja posebnega dela Kazenskega zakonika (KZ-1) na več kot 2.600 straneh, saj gre za rezultat štiriletnega raziskovalnega projekta z več kot 50 sodelujočimi, kar je dejansko eden največjih pravnih projektov v zgodovini slovenske pravne znanosti. To je opazila tudi stroka, saj je trem zaposlenim na PF (prof. dr. Damjan Korošec, izr. prof. dr. Katja Filipčič, as. Boštjan Koritnik), sicer glavnim akterjem izdaje, Zveza društev pravnikov Slovenije podelila priznanje Pravniki leta, projekt pa je bil tudi prejemnik priznanja Odlični v znanosti, ki ga podeljuje Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS).

USTVARJALNE RAZMERE ZA DELO IN ŠTUDIJ - povzetek v preglednici:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
Uvedba novih tutorstev	Povišana kvaliteta izobraževanja in soprispevanje k razumevanju snovi s strani starejših študentov. Študentje tutorji pridobivajo dragocene mehke veščine.
Kreditno ovrednotenje seminarjev kot obštudijsko dejavnost	Krepitev izbirnosti študijskega programa, spodbujanje študentov k obštudijskim dejavnostim.
Razstavi Zeleni knjižni kotiček, 30 let Konvencije o otrokovih pravicah	Razstavi sta ponudili drugačno predstavitev knjižničnega gradiva in hkrati obogatili posvetovanji, ki sta v tem času potekali na fakulteti
Izvedba inventure in urejanje knjižnih polic	Urejenost knjižnice, pravilna postavitev gradiva na policah in posledično lažje pregledovanje in iskanje knjižnega gradiva

Pridobitev dovoljenj za katalogizacijo antikvarnega gradiva in redakcijo normativnih zapisov za korporacije v bazi CONOR	Večja strokovnost in večje kompetence zaposlenih
Nadalje smo okrepili založniško dejavnost.	S stroškovno optimalnim delovanjem imamo več možnosti za sprejem in izvedbo dodatnih projektov.
Doseganje vpetosti pedagogov v založniške projekte.	Doseganje dodatne interdisciplinarnosti oz. povezanosti in prepletanja ter sodelovanja strokovnjakov iz različnih področij pravne znanosti, česar primer je predvsem znanstveni komentar KZ-1.
Minulo leto smo med pomanjkljivostmi zapisali dejstvo, da objavljamo v Zborniku znanstvenih razprav predvsem dela avtorjev, zaposlenih na PF	V letniku 2019 je to bistveno korigirano z domačimi in tujimi avtorji, manjšina vseh avtorjev pa je s PF.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	Predlogi ukrepov za izboljšave
Nemožnost nadomestitve izbirnega predmeta z akreditirano obštudijsko dejavnostjo na programu II. stopnje.	Opraviti analizo stanja (koliko študentk in študentov II. stopnje sodeluje v akreditiranih obštudijskih dejavnosti) in razmislek, kako bi jim bilo mogoče tako pridobljene kreditne točke priznati v okviru študijskega programa.
Zamuden vpisni postopek novih članov	Avtomatiziran vpis novih študentov v knjižnico s pomočjo računalniškega sistema VIS
Pomanjkanje prostora za skupinsko učenje	Analiza prostorske ureditve z možnostjo spremembe funkcionalnosti nekaterih prostorov
Zamudno katalogiziranje zaključnih del v sistemu COBISS	Poenostavitev katalogizacije zaključnih del z avtomatskim prenosom podatkov iz RUL-a
Pomanjkanje prostora za gradivo tako v skladišču kot v prostem pristopu.	Proučitev možnosti o zamenjavi polic v večjem skladiščnem prostoru
Nezadostna jasnost oz. predvidljivost procesa odločanja o sprejemu posameznih založniških projektov.	Sprejem enotnih procesnih pravil, ki bodo povečala transparentnost odločanja, s poudarkom na vsebinskih merilih.

Osrednja slovenska pravniška revija Pravnik (PF je njen sozaložnik) ni vključena v bazo SSCI, zato so objave v njej slabo ovrednotene v postopkih habilitacije in pri pridobivanju projektov.	Nadaljevati s postopki uvrstitve v relevantne in revijam v pretežno slovenskem jeziku dostopne mednarodne bibliografske baze, saj je ravno to ovira za sprva želeno umestitev v bazo SSCI.
--	---

3.6 Upravljanje in razvoj sistema kakovosti

3.6.1 Delovanja sistema kakovosti

Komisija za kakovost, ki skladno z 49. členom Pravil PF deluje kot delovno telo Senata PF, ima skladno z 62.a členom Pravil PF sedem članov, od tega pet članov imenuje senat PF (člani v letu 2019, ki so pripravljali tudi to poročilo, so: izr. prof. dr. Jerca Kramberger Škerl, doc. dr. Aleš Novak, Urška Janežič, Alenka Peterka in predsednica komisije – prodekanja za kakovost – izr. prof. dr. Katja Filipčič), dva člana pa izvoli študentski svet iz vrst študentov (Leonardo Rok Lampret in Miriam Gajšek). Komisija za kakovost se sestaja periodično in po potrebi. O sklepih komisije so redno obveščeni kolegij dekana PF in glede na vsebino tudi ostali organi PF.

Komisija za kakovost spremlja kakovost študija na PF, pripravlja letno poročilo, ki ga posreduje UL, pripravlja druga poročila o kakovosti v skladu s statutom in drugimi akti UL ter sklepi pristojnih organov UL in PF, opravlja druge naloge v skladu s statutom UL in Pravili PF ter naloge, ki ji jih naloži senat (62.b člen Pravil PF). Komisija za kakovost pri svojem delu izhaja iz predpisov in aktov, ki so sprejeti v okviru UL. Pri pripravljanju tega poročila je upoštevala tudi navodila in smernice, ki so jih v zvezi s tem posredovale pristojne službe UL.

Poslovnik kakovosti PF je skladno s 47. členom Pravil PF sprejel Senat PF na svoji seji dne 17. 12. 2015 in je dostopen na:

<http://www.pf.uni-lj.si/media/poslovnik.kakovosti.pf.koncna.verzija.za.objavo.2.pdf>

Komisija za kakovost je osnutek letnega poročila o kakovosti za 2019 pripravila ob upoštevanju stališč organov PF, na podlagi podatkov, ki so jih posredovale pristojne fakultetne službe, posamezni zaposleni ter na podlagi razgovorov s predstavniki knjižnice, referata, mednarodne pisarne, službe za informatiko ter študentskega sveta. Študentski predstavniki so neposredno sodelovali tako pri zbiranju gradiva kot pri pisanju poročila, ki zajema tudi njihove prispevke in stališča.

Za posebej pomembne dosežke so študentke in študenti nagrajeni ob dnevu fakultete, kar prispeva h krepitvi kakovosti študijskega procesa in obštudijskih dejavnosti. Nagrade za študente so: zlata listina, priznanje za vrhunsko diplomsko nalogo, priznanje za odmeven dosežek na obštudijski dejavnosti in pohvala. Merila za podelitev posamične nagrade so določena v Pravilniku o nagradah in priznanjih PF UL

(<http://www.pf.uni-lj.si/media/pravilnik.o.priznanjih.in.nagradah.studentom.pf.spremenjen.17.3.2016.2.pdf>).

Ob dnevu fakultete pa se za kakovostno delo nagradi tudi zaposlene (visokošolske učitelje, sodelavce in strokovne sodelavce), ki prejmejo lahko naslednje nagrade (33. člen Pravil PF): nagrada za izjemne znanstvene dosežke, nagrada za izjemno pedagoško delo, priznanje za izjemne dosežke in priznanje za dolgoletno delo.

3.6.2 Mehanizmi za spremljanje in izboljševanje kakovosti

PF je tudi v letu 2019 izvedla študentsko anketo v skladu s pravili in rezultate posredovala odgovornim osebam za posamezna področja PF ter tako omogočila aktivnosti, ki se nanašajo na analizo rezultatov študentske ankete.

Študentska anketa za študijsko leto 2018/19 kaže podobne rezultate kot prejšnja leta. Povprečna ocena vseh 76 predmetov **na I. stopnji** »pred izpitom« je 4,2, pri čemer je 15 predmetov ocenjenih z oceno 4,5 ali več, 16 predmetov pa z oceno manj kot 4. Povprečna ocena predmetov na anketi »po izpitu« pa je 4,1. Podobne so bile tudi ocene za program II. stopnje: povprečna ocena predmetov »pred izpitom« je bila 4,3, »po izpitu« pa 4,4. Povprečna ocena vseh izvajalcev (58) je bila 4,4 (najboljše je bila ocenjena korektnost izvajalcev – 4,6, najslabše pa zanimivost in kritičnost – 4,2). Študentke in študenti so ocenjevali 22 predmetov programa **2. stopnje** in jih ocenili s povprečno oceno 4,3 (predmeti programa 1. stopnje so bili ocenejeni z oceno 4,2). Najbolje so ocenili obveščenost (povprečna ocena 4,4) in informacije po spletu (povprečna ocena 4,4), vsi ostali kazalniki kvalitete študija pa so bili ocenjeni z oceno 4,3. Pri večini predmetov 1. in 2. stopnje primerjava s prejšnjimi leti kaže na rast povprečnih ocen, v manjšini pa so predmeti, pri katerih so zaznana nihanja v ocenah ali pa so se povprečne ocene nekoliko (vendar pri nobenem ne bistveno) znižale.

Ključne prednosti, ki izhajajo iz ankete »Splošni vidiki študijskega procesa«, so predvsem: profesionalen odnos osebja knjižnice (4,6), ustreznost prostorov (4,5) in opreme (4,4), obveščanje (4,0) in možnost za mednarodno izmenjavo (4,0). Najslabše pa so študentke in študenti ocenili izbiro športnih aktivnosti (2,6), izbiro predmetov drugje na UL (2,9) in delo Študentskega sveta (2,9).

Mednarodna pisarna PF je izvedla tudi posebni ankete za ugotavljanje zadovoljstva tujih (izmenjavnih) študentov in študentk, ki so študijskem letu 2018/19 opravljali študijsko izmenjavo na PF UL, in domačih študentov in študentk, ki so bili v istem letu na študijski izmenjavi v tujini.

PF je tudi v 2019 za zaposlene izvedla dva »team-buildinga« (pozimi in poleti).

PF redno spremlja izvajanje pedagoške dejavnosti preko oddaje rednih mesečnih poročil vseh pedagogov.

3.6.3 Mednarodne evalvacije in akreditacije

Mednarodnih akreditacij za področje *Pravo* ni.

UPRAVLJANJE IN RAZVOJ SISTEMA KAKOVOSTI - povzetek v preglednici:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
--	---------------------------------

PF skrbi za kakovostno pripravo študentkih ekip za mednarodna tekmovanja in pomaga pri kritju stroškov njihove udeležbe na tekmovanjih v tujini, kot tudi za promocijo njihovih uspehov na ravni UL in širše.	Študentje in študentke PF so ob ustreznih pogojih in vrednotenju njihovih uspehov še bolj spodbujeni h študiju in usposabljanju za odlične nastope, ki se zrcalijo v vrhskih uvrstitvah na mednarodnih tekmovanjih.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	Predlogi ukrepov za izboljšave
Izziv: zagotoviti večjo transparentnost dela Komisije za študentske zadeve.	Proučiti možnosti za ažurno objavljane odločitev na spletu
Pedagogi se premalo udeležujejo dodatnega izobraževanja na področju pedagogike.	Izvesti andragoške delavnice za pedagoge na fakulteti in jih spodbujati k udeležbi na izobraževanjih, ki jih organizira UL.
Komisija za študentske zadeve, ki odloča o izjemnih vpisih v višji letnik, podaljšanjih statusa in podelitvi statusa študenta s posebnimi potrebami nima izdelanega pravilnika.	Sprejem pravilnika Komisije za študentske zadeve.

3.7 Poslovanje

3.7.1 Vodenje in upravljanje Univerze v Ljubljani

/

3.7.2 Kadrovski razvoj in kadrovski načrt

V letu 2019 se je nadaljeval v letu 2017 začetni trend kadrovskega pomlajevanja Pravne fakultete. Eden izmed resnih problemov, s katerimi se fakulteta namreč (še vedno) sooča, je izrazito neugodno razmerje med univerzitetnimi učitelji in univerzitetnimi sodelavci. Razloge gre iskati predvsem v neprimernem (in za pravno fakulteto izrazito neugodnem) vrednotenju znanstvenega dela na področju pravne znanosti, kar je vplivalo na pridobivanje mladih raziskovalcev. V zadnjem obdobju se je na fakulteti zaposlilo večje število mlajših sodelavcev, kar pomeni pomemben korak v smeri vzpostavljanja bolj smiselne razmerje med univerzitetnimi učitelji in univerzitetnimi sodelavci, a stanje še vedno ni v celoti zadovoljivo.

V preteklem letu se je upokojil 1 univerzitetni učitelj, sicer pa fakultete ni zapustil noben učitelj (npr. zaradi opravljanja funkcije zunaj fakultete). Na Pravni fakulteti je tako trenutno zaposlenih 34 visokošolskih učiteljev, 15 asistentov, 2 asistenta z doktoratom, 1 mladi raziskovalec, 2 znanstvena sodelavca, znanstveni svetnik in 5 raziskovalcev. Od tega je 5 delovnih mest deljenih. Glede na zadnje leto je razveseljujoč trend krepitve zaposlovanja na področju raziskovalne dejavnosti.

Kljub razvoju v pozitivni smeri ostaja razmerje med številom univerzitetnih učiteljev in sodelavcev na eni strani in številom študentov (na vseh stopnjah študija) na drugi strani še vedno neugodno. To posledično vodi do izrazite obremenjenosti velikega dela učiteljev (in posledično pomanjkanje časa za večji obseg znanstvenega udejstvovanja) ter otežuje izvedbo sobotnega leta. V letu 2019 te ugodnosti znova ni izkoristil nobeden izmed univerzitetnih učiteljev. Obeti za prihodnost so glede tega prav tako slabi.

Za višjo kakovost pedagoškega dela si je fakulteta prizadevala ne le s pomlajevanjem kadra, temveč tudi s pritegnitvijo uglednih pravnih strokovnjakov, med katerimi imajo nekateri tudi izkušnje iz tujine, k sodelovanju v pedagoškem procesu. V študijskem letu 2018/19 je bila tako na fakulteti preko štipendijskega sklada zaposlena sodelovala 1 učiteljica (Nina Peršak), preko avtorske pogodbe pa so v pedagoškem procesu sodelovala še dva učitelja, ki sta sicer aktivna v tujini (Damjan Kukovec, Jure Vidmar, Urška Velikonja). Fakulteta si pri premoščanju kadrovskih težav pomaga s sklepanjem pogodb za dopolnilno delo. V letu 2019 jih je bilo sklenjenih kar 31.

PF že vrsto let opozarja na neupoštevanje določenih specifik izkazovanja znanstvene odličnosti na področju pravne znanosti. Resne težave predstavlja zlasti določitev publikacij, ki se jih šteje za vrhunske, upoštevanje pomembnosti gojenja nacionalnega vidika pri preučevanju prava (znanstvena obravnava slovenskega prava, razvijanje slovenske pravne terminologije itd.) ter neprimerno vrednotenje pedagoškega dela v postopkih habilitacije. Vse to prispeva k neprimernemu, zavajajočemu in kdaj tudi izkrivljenemu prikazovanju raziskovalne uspešnosti, kar negativno vpliva na možnost pridobivanja mladih raziskovalcev, zaposlovanja preko raziskovalnih projektov itd. V letu 2019 vidnega napredka na tem področju ni bilo.

Posebno resen problem predstavlja tudi spreminjajoča se praksa habilitacijske komisije pri razlagi meril za napredovanja, kar vnaša veliko mero nepredvidljivosti in s tem negotovosti v postopke napredovanja.

Tudi v letu 2019 je Pravna fakulteta svoje zaposlene redno obveščala o različnih oblikah možnih izobraževanj in usposabljanj zaposlenih, ki jih organizira Univerza in druge institucije. Že dlje časa ocenjujemo, da se pedagogi premalo udeležujejo izobraževanj s področja pedagogike v visokem šolstvu. Zato smo za pedagoge, zaposlene na PF, pa na fakulteti organizirali delavnico Ocenjevanju za kakovosten študij, ki jo je izvedla strokovnjakinja Centra za pedagoško izobraževanje FF UL. Fakulteta je z zunajimi izvajalci tudi organizirala tečaj angleščine (tri stopnje), ki se ga udeležuje 20 zaposlenih.

KADROVSKI RAZVOJ IN KADROVSKI NAČRT - povzetek v preglednici:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
Osebna zavzetost dela pedagoškega in administrativnega kadra, da preko svojih rednih delovnih obvez opravlja številne dodatne aktivnosti.	Dodatne aktivnosti izrazito pozitivno vplivajo na zviševanje kakovosti in prepoznavnosti Pravne fakultete.
Nadaljnje zaposlovanje novih mlajših kadrov po posameznih katedrah.	Vzpostavljanje ustreznjega razmerja med pedagoškim kadrom in študenti.

Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	Predlogi ukrepov za izboljšave
Neustrezno razmerje med visokošolskimi učitelji in asistenti.	Kljub določenim novim zaposlitvam asistentov v letih 2017-2019 je treba s procesom nadaljevati tudi v prihodnjih letih.
Preobremenitev številnih visokošolskih učiteljev in asistentov.	Povečevanje števila univerzitetnih učiteljev in sodelavcev in premislek o drugih možnostih za razbremenitev že zaposlenih univerzitetnih učiteljev in sodelavcev.
Pomanjkanje razpoložljivega časa (predvsem mlajšega kadra) za večji obseg (zlasti mednarodne) raziskovalne dejavnosti na področju prava.	Povečevanje števila univerzitetnih učiteljev in sodelavcev in premislek o drugih možnostih za razbremenitev že zaposlenih univerzitetnih učiteljev in sodelavcev.
Neprimerna zasnova vrednotenja pedagoškega dela in znanstveno-raziskovalnega dela na področju prava.	Nadaljnja prizadevanja pri pristojnih organih.
Pedagogi se premalo udeležujejo dodatnega izobraževanja s področja andragogike.	Izvesti andragoške delavnice za pedagoge na fakulteti in jih spodbujati k udeležbi na izobraževanjih, ki jih organizira UL.

3.8 Informacijski sistem

V letu 2019 je Pravna fakulteta izvedla priključitev vseh osebnih računalnikov in strežnikov univerzitetni domeni. Izvedli smo selitev poštnega strežnika na poštni strežnik univerze in potrebno prekonfiguracijo omrežja.

Nadaljevali smo z rednimi zamenjavami in nadgradnjami osebnih računalniških sistemov ter z vzdrževanjem in dopolnitvami študentskega informacijskega sistema.

Študentom in zaposlenim smo omogočili dostop do potrebnih knjižničnih baz preko brezžičnega omrežja in pričeli s pripravo na postavitve nove spletne strani.

Finančno računovodska služba Pravne fakultete je vključena v pripravo in postavitve nove skupne univerzitetne poslovne aplikacije Apis.

Pravna fakulteta redno posodablja in nadgrajuje spletno mesto, preko katerega obvešča študente, zaposlene in tudi ostale obiskovalce o dogajanju na fakulteti. V letu praznovanja stoletnice je fakulteta na svoji spletni strani del prostora namenila posebnemu prikazu vsebin, ki se navezujejo na obeleževanje tega jubileja.

INFORMACIJSKI SISTEM - povzetek v preglednici:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju (največ tri)	Obrazložitev vpliva na kakovost
Priklučitev računalniških sistemov Pravne fakultete univerzitetni domeni in selitev poštnega strežnika na UL.	Enostavnejši dostop do skupnih aplikacij Univerze in s selitvijo poštnega strežnika racionalizacija poslovanja.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju (največ tri)	<u>Predlogi ukrepov za izboljšave</u>
Pravna fakulteta potrebuje novo požarno pregrado, tudi zaradi brezžičnega omrežja, ki jo je načrtovala v letu 2019, na predlog Univerze smo se odločili za skupno rešitev tega problema, ki pa ga na žalost Univerza še ni rešila.	Čim hitrejši nakup in ustrezna konfiguracija požarne pregrade.
Še vedno preveč papirnega poslovanja. Pričela pa se je načrtovana priprava na uvedbo Poslovno informacijskega sistema, ki bi lahko pospešila uvedbo elektronskega poslovanja.	Priprave na pristop k Poslovnemu informacijskemu sistemu UL. Kjer ta ne bo zadoščal za fakultetne potrebe po elektronskem poslovanju, bo potrebna še uvedba dodatnih programov.

3.9 Komuniciranje z javnostmi

V letu 2019 je na PF za redne stike z javnostmi skrbel predvsem dekanat in tajnik PF v sodelovanju s kolegijem dekana.

Zaposleni na Pravni fakulteti se po lastni presoji in v skladu z razpoložljivim časom individualno vključujejo v stike z javnostmi preko nastopov v različnih medijih.

O aktivnostih na PF se redno obvešča širša javnost z uporabo informacijskih sistemov, zlasti spletne strani fakultete. Ob obeleževanju sto let delovanja PF pa smo na spletni stran uvedli poseben razdelek, kjer objavljamo dogodke v počastitev tega jubileja in zgodovinsko gradivo, ki priča o aktivnostih fakultete od njene ustanovitve.

KOMUNICIRANJE Z JAVNOSTMI - povzetek v preglednici:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
Odzivnost in ažurnost pri komunikaciji z novinarji.	Boljša komunikacija z novinarji in lažje umeščanje želenih informacij.
Zelo hitro objavljane informacij na spletu in prek drugih sredstev obveščanja.	Večanje ugleda in odmevnosti raziskovalnih / tekmovalnih dosežkov pedagogov in študentov.
Vključitev zgodovinskega gradiva ob 100-letnici fakultete na fakulteno spletno stran.	Krepitev ugleda fakultete v okolju in promocija fakultete ob 100-letnici.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	Predlogi ukrepov za izboljšave
Doseganje avtomatizacije prenosa informacij o udeležbi in vključenosti pedagogov v projekte, ki bi ob posredovanju v javnost krepili ugled PF.	Aktivno spodbujanje pedagogov za sporočanje dosežkov različnim javnostim.

3.10 Načrt ravnanja s stvarnim premoženjem

Pravna fakulteta je v letu 2019 izvajala redna vzdrževalna dela. Stanje stavbe je načeloma dobro, zato večjih posegov ni bilo, opravljena pa je bila vrsta manjših posegov na stavbi in opremi.

Nadaljuje se zbiranje potrebnih tehničnih informacij za klimatizacijo prostorov fakultete.

Tudi v letu 2019 je čutiti pomanjkanje prostora tako pri izvajanju pedagoških obveznosti kot tudi pri shranjevanju knjižničnega gradiva.

Prostorska stiska pri izvedbi pedagoških obveznosti je bila tudi v letu 2019 posledica treh trendov, ki se nadaljujejo iz prejšnjih let. Prvi trend je povečevanje števila izbirnih predmetov. Z uvedbo petletnega študija (ustrezni postopki za uvedbo petletnega študija so bili že sproženi) se bo ta trend še okrepil. Drugi trend je povezan z internacionalizacijo študija. Vedno večji obseg ponujenih predmetov v okviru programa Erasmus in naraščajoče število sodelujočih študentov zahtevata primerne prostore. Tretji trend je naraščanje števila obštudijskih dejavnosti, kot so *moot court* tekmovanja, pravne klinike, vabljeni predavanja. V zadnjih nekaj letih se je obseg teh dejavnosti znatno povečal. Na srečo se nevarnost resne prostorske preobremenitve, ki se je nakazovala z uvedbo vrste specialističnih študijev, s katerimi fakulteta zadovoljuje potrebe po vseživljenjskem izobraževanju, v letu 2019 zaradi slabega vpisa ni uresničila. Pričakovati pa je mogoče, da se bodo prej omenjeni trendi povečevanja izbirnosti, internacionalizacije in krepitve obštudijskih dejavnosti v prihodnje krepili, tako da si lahko v prihodnjih letih obetamo še resnejše pomanjkanje razpoložljivih prostorov za opravljanje pedagoške dejavnosti.

Dodatna finančna podpora, ki jo fakulteta namenja knjižnici, in živahno sodelovanje knjižnice z različnimi donatorji nakazujejo možnost, da se bo tudi knjižnica v prihodnjih letih soočala s prostorskimi težavami. V preteklem letu je bila knjižnica deležna številnih donacij upokojenih

profesorjev. Do sedaj knjižnica z različnimi ukrepi, vse od racionalizacije prostora, izločanjem podvojenega gradiva, pa do vedno večjega zanašanja na elektronske baze dotok novega gradiva še obvladuje, v prihodnjih letih pa bo potreben resen razmislek o reševanju prostorske stiske knjižničnega skladišča.

Pravna fakulteta je v letu 2019 v skladu s potrebami izvajanja študijskega in raziskovalnega procesa ter v okviru razpoložljivih finančnih sredstev še naprej skrbela za ustrezno posodabljanje fakultetne računalniške opreme. Nabava računalniške opreme se je izvajala preko sistema javnega naročanja.

NAČRT RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM - povzetek v preglednici:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
Redno posodabljanje računalniške in druge tehnične opreme.	Sodobna opremljenost fakultetnih prostorov omogoča uporabo različnih tehnik poučevanja, ki zvišujejo kakovost pedagoškega procesa.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	<u>Predlogi ukrepov za izboljšave</u>
Visoke temperature v poletnih mesecih, zlasti v južnem delu stavbe fakultete in njenih višjih nadstropjih.	Proučitev tehničnih možnosti za klimatizacijo prostorov in priprava javnega razpisa
Velik obseg pedagoških dejavnosti in občasne težave s prostorom.	Daljnoročnejše načrtovanje pedagoških obveznosti.

3.11 Notranji nadzor

/

3.12 Izvajanje nalog po pooblastilu (nacionalno pomembne naloge)

/

3.13 Razvojni cilji

Razvojni cilji UL zajemajo tri vsebinske sklope:

- internacionalizacija,

- kakovost študija in
- prenos znanja.

INTERNACIONALIZACIJA

Internacionalizacija v izobraževalni dejavnosti je celovito prikazana v poglavju 3.1.5. PF, zato na mest izpostavljamo le nekatere vidike internacionalizacije.

Vpis tujcev

PF vsako leto razpiše tudi mesta za tujce tako v okviru programa I. kot tudi II. stopnje:

- na I. stopnji: 20 mest (10 mest na rednem študiju in 10 mest na izrednem študiju),
- na II. stopnji: 20 mest (5 mest na rednem in 15 mest na izrednem študiju).

Interes za vpis ni bil nobeno leto posebej velik, saj v preteklih letih nismo zapolnili razpisanih mest. Predvsem na I. stopnji je njihov študijski uspeh zelo slab, saj jih večina študija ne zaključi (le 11,3% jih je po vpisu v obdobju med študijskimi leti 2009/10 do 2015/16 napredovalo iz 1. letnika). Zato je PF s študijskim letom 2018/19 med vpisne pogoje dodala znanje slovenščine. Ocenjujemo, da je neznanje (ali nezadostno znanje) slovenščine poglavitni razlog za takšen slab študijski uspeh vpisanih študentov tujcev, ker študij prava temelji na natančnem razumevanju pravnih besedil ter sposobnosti konciznega ustnega in pisnega izražanja v slovenščini. Zaradi nacionalne obarvanosti velikega deleža predmetov je pretežni del študijske literature v slovenščini, ki se za študente tujce brez dobrega znanja slovenskega jezika očitno kaže kot prevelika ovira. V študijskem letu 2018/19 so se na mesta za tujce vpisale le tri študentke in predložile potrdilo o znanju slovenščine na zahtevani ravni B2. Vse vpisane v tem študijskem letu pavzirajo: nobena ni izpolnila pogojev za vpis v 2. letnik, izpolnile niso niti pogojev za ponavljanje 1. letnika (dve nista opravili nobenega izpita, ena pa le dva). Ali je bilo znanje slovenščine nezadovoljivo ali pa so bili drugi razlogi za študijski neuspeh, bo analizirano v naslednjih letih, ko bomo spremljali njihov študij. Prav tako bomo v analizo zajeli tudi osem tujcev, vpisanih v študijskem letu 2019/2020.

Zaradi nacionalne obarvanosti študija (analize slovenske zakonodaje, študijska literatura v slovenšči) je torej za študij na PF nujno znanje slovenskega jezika, zato za tujce ne organiziramo vporednega izvajanja predmetov v angleščini.

Izmenjavni študenti iz tujine

Pomemben vidik internacionalizacije pa je tudi študij izmenjavnih študentov iz tujine pri nas. Njihovo število narašča, kot je prikazano v Tabeli 17. Za te študentke in študente smo preko postopka na UL akreditirali posebne predmete, ki jih naši pedagogi izvajajo v angleškem jeziku. Ne gre torej za vzporedno predavanje predmetov (za naše študente) v angleščini. V prihodnje si bomo prizdevali vsaj nekaj posebnih predmetov za Erasmus študente nadomestiti s predmeti iz predmetnika za naše študente, ki se bodo za Erasmus študente predavali vzporedno v angleškem jeziku. To bodo predvsem predmeti z mednarodnimi (in ne nacionalnimi) vsebinami).

Mednarodne poletne šole

Pomemben vidik internacionalizacije so tudi mednarodne poletne šole, ki jih strokovnjaki iz tujine izvajajo v tujem jeziku, namenjene pa so našim študentom (in tudi zainteresirani javnosti). V letu 2019 smo izvedli tri mednarodne poletne šole:

- Seminar avstrijskega prava,
- Poletna šola nemškega prava,
- Poletna šola ruskega prava.

Vse navedene poletne šole je Komisija za študijske zadeve PF tudi kreditno ovrednotila z 2 ECTS.

KAKOVOST ŠTUDIJA

Kompetence

Študijski program I. stopnje smo prvič razpisali v študijskem letu 2009/10 in po desetih letih izvajanja smo se lotili ocene ustreznosti kompetenc, zapisane v akreditiranem študijskem programu. Namen analize je ocena, ali so kompetence ustrezno določene in ali jih študenti dosegajo. Glede na naše ugotovitve bomo predlagali v postopek akreditacije ustrezne spremembe kompetenc programa.

Zunanja izbirnost

V letu 2018/19 smo na seznam predmetov, ki jih lahko vpišejo študenti drugih fakultet, uvrstili 3 predmete. Ta seznam smo za leto 2019/2020 bistveno povečali, saj smo nanj uvrstili 13 predmetov. Upamo, da bo povečano število predmetov pritegnilo tudi večje število študentov drugih fakultet. V štud. letu 2018/19 so bili takšni študenti štirje; trije so opravili izpit pri predmetu I. stopnje, eden pa pri predmetu II. stopnje (skupaj so pridobili 18 ECTS). Še manjši je interes naših študentov, da bi v okviru zunanje izbirnosti opravili kakšen predmet na drugi fakulteti; v letu 2018/19 je bil takšen le en študent.

SODELOVANJE Z OKOLJEM

PF že tradicionalno vključuje priznane strokovnjake iz prakse in visokošolske učitelje iz drugih visokošolskih organizacij v študijski proces; strokovnjaki kot gostujoči predavatelji študentkam in študentom omogočijo povezovanje teoretičnega znanja s prakso ali jim kot specialisti na določenem področju (visokošolski učitelji) predstavijo svoje raziskovalno delo. Strokovnjaki iz prakse so pogosti zaposleni v pravosodju, pa tudi v gospodarstvu. Vsak nosilec predmeta se sam odloči, katerega strokovnjaka bo povabil k sodelovanju in sam tudi izpelje vso (obsežno) logistiko, potrebno za izvedbo takšnega predavanja. Pri gostujočem predavanju je praviloma tudi prisoten. Fakulteta gostujočim strokovnjakom njihovega sodelovanja v študijskem procesu ne plača.

Zunanji strokovnjaki iz prakse pa so močno vpeti tudi v akreditirano obštudijsko dejavnost PF, poimenovano Pravna klinika. Njihovo sodelovanje se kaže v dveh oblikah: kot strokovnjaki s predavanji omogočijo študentkam in študentom, da поблиže in poglobljeno spoznajo področje pravne klinike, kot delovni mentorji vodijo praktično delo študentk in študentov v organizacijah, ki sodelujejo pri izvajanju pravnih klinik.

3.14 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

V letu 2019 smo dosegli vse zastavljene cilje:

- nadaljevali smo z izvedbo posebnih predmetov za Erasmus študente,
- spremljali smo uspešnost tujcev, vpisanih v študijski program I. stopnje,
- izvedli smo 3 (akreditirane) mednarodne poletne šole,
- opravili smo analizo vseh učnih načrtov programa I. in II. stopnje z vidika ustreznosti kompetenc,
- povečali smo seznam predmetov, ki jih lahko v okviru zunanje izbirnosti vpišejo študentke in študenti drugih fakultet,
- k sodelovanju v študijskem procesu smo povabili 35 strokovnjakov iz prakse in 15 visokošolskih učiteljev iz domačih visokošolskih zavodov.

3.15 Računovodsko poročilo

Računovodsko poročilo je priloga Letnega poročila 2019.

3.16 Statistični podatki (realizacija 2019)

⇒ Število vpisanih študentov (po študijskih programih)

2018/19

- Program I. stopnje: 779
- Program II. stopnje: 334
- Program III. stopnje: 82
- Skupaj: 1.195

⇒ Število tujih vpisanih študentov (po študijskih programih)

2018/19

- Program I. stopnje: 11
- Program II. stopnje: 13
- Program III. stopnje: 7
- Skupaj: 31

⇒ Število diplomantov (po študijskih programih)

2019

- Program I. stopnje: 175
- Program II. stopnje: 182
- Program III. stopnje: 14
- Skupaj: 371

⇒ Učitelji in sodelavci ter raziskovalci na izmenjavi (v Sloveniji) /

⇒ Učitelji in sodelavci ter raziskovalci na izmenjavi (v/iz tujine)

2018/19

- Učitelji iz tujine na Erasmus izmenjavi na PF: 10
- Učitelji s PF na Erasmus izmenjavi v tujini: 5

⇒ Število študentov s posebnim statusom

2018/19

- status s posebnimi potrebami: 8
- status športnika: 4
- status umetnika: 1

4 PREDSTAVITEV UNIVERZE/članice

PF je v letu 2019 predstavljal in zastopal dekan PF, prof.dr. Grega Strban. Vodstvo PF so poleg dekana sestavljali še prodekan za gospodarske zadeve, izr. prof. dr. Primož Gorkič, prodekanja za študijske zadeve, izr. prof. dr. Jerca Kramberger Škerl, ter prodekanja za kakovost, izr. prof. dr. Katja Filipčič. Tajnik PF je bil as. Boštjan Koritnik, univ. dipl. prav.

PF v okviru svoje dejavnosti opravlja založniško dejavnost, povezano z izobraževalnimi, raziskovalnimi in razvojnimi programi.

Študij na PF je organiziran v skladu z načeli bolonjske reforme. Prvostopenjski študij na PF traja štiri leta in obsega 240 ECTS. Študent, ki opravi vse obveznosti, predpisane s študijskim programom, pridobi strokovni naslov diplomirani pravnik (UN) oziroma diplomirana pravica (UN). Drugo stopenjski študij na PF (Magistrski študijski program Pravo) traja eno leto (dva semestra) in obsega 60 ECTS. Po uspešnem končanem študiju pridobi študent strokovni naslov magister prava oziroma magistrica prava.. Pogoji za zaposlitev v pravosodnih poklicih (sodniki, odvetniki, tožilci, notarji) je opravljen pravniški državni izpit. K opravljanju pravniškega državnega izpita lahko pristopijo diplomanti, ki so končali I. in II. stopnjo pravnega bolonjskega študija.

PF poleg prvostopenjskega in drugo stopenjskega študija prava izvaja tudi doktorski študij za pridobitev doktorata znanosti. Tretjestopenjski doktorski študijski program Pravo obsega 240 ECTS in traja štiri leta. Študent, ki opravi vse obveznosti, predpisane s študijskim programom, pridobi znanstveni naslov doktor znanosti oz. doktorica znanosti.

4.1 Organiziranost

V skladu z zakonom, s Statutom Univerze v Ljubljani in Pravili Pravne fakultete je PF notranje organizirana v: dekanat, katedre, Inštitut za mednarodno pravo in mednarodne odnose, knjižnico in založbo PF, organi PF pa so: vodstvo, senat, akademski zbor, upravni odbor, knjižnični odbor in študentski svet. Senat ima naslednja delovna telesa: komisijo za študijske zadeve, komisijo za doktorski študij, komisijo za raziskovalno in razvojno delo, komisijo za študentske zadeve, komisijo za kakovost, komisijo za pritožbe študentov, komisijo za priznavanje tujega izobraževanja, disciplinsko komisijo, komisijo za osnovna sredstva, komisijo za tutorstvo in komisijo za mednarodna tekmovanja. Dekanat opravlja upravno-administrativne in strokovno-tehnične naloge za vso dejavnost PF. PF ima 9 kateder:

- Katedra za civilno pravo,
- Katedra za delovno in socialno pravo,
- Katedra za kazensko pravo,
- Katedra za mednarodno pravo,
- Katedra za pravnoekonomske znanosti,
- Katedra za pravno zgodovino,
- Katedra za sociologijo in teorijo prava,
- Katedra za upravno pravo in
- Katedra za ustavno pravo,

ki so organizacijske enote pedagoškega, raziskovalnega in razvojnega dela.

Inštitut za mednarodno pravo in mednarodne odnose PF upravlja dokumentacijsko gradivo OZN, katerega depozitar je PF.

Knjižnica PF opravlja knjižničarsko, informacijsko in dokumentacijsko dejavnost za potrebe raziskovalnega, razvojnega in izobraževalnega dela na področju prava.

4.2 Pregled uresničevanja predlogov ukrepa iz poročila 2018

Ukrep oz. predlog ukrepa iz Letnega poročila 2018		Obrazložitev
Izdelava analize razlogov za akreditacijo enovitega magistrskega študija kot prilogo NAKVISovega obrazca za akreditacijo novega študijskega programa	realizirano	
Izdelava analize razlogov za izpis študentov	vključeno v program dela (akcijski načrt) 2020	
Doktorska komisija PF izdela predlog prenove študija in ga pripravi za obravnavo na senatu PF..	vključeno v program dela (akcijski načrt) 2020	Doktorski študij v primerjavi s preteklimi leti ni doživel bistvenih sprememb. Potreben je resnejši razmislek o zasnovi doktorskega študija, predvsem v prvem letniku, kjer ob pričakovanem (in zaželenem) nadaljnjem nižanju števila vpisnih mest ni smiselno ohranjati načina predmetnega študija, razdrobljenega po številnih modulih. Kljub temu pa se je PF že lotila nekaterih nujnih posodobitev učnih načrtov ter nadaljevala z razpravo o temeljitejših spremembah v okviru Komisije za doktorski študij.
Izdelava analize, ki bo preko korelacij med npr. uspehom na maturi (ali oceno pri posamičnih predmetih na maturi) pokazala, kateri kandidati so najuspešnejši pri študiju. To bo osnova za razmislek, ali morebiti glede na ugotovitve spremeniti vpisne pogoje.	opuščeno	PF je opravila razmislek o možnostih in smiselnosti uvedbe sprejemnega izpita za prvostopenjski študij na PF in se odločila, da ga ne bo uvedla.
Nizka prehodnost študentk in študentov iz 1. v 2. letnik prve stopnje: Analiza razlogov za nizko prehodnost s predlogi ukrepov za njeno zvišanje.	vključeno v program dela (akcijski načrt) 2020	

Študentke in študenti iz tujine so slabo integrirani z našimi študenti, predvsem zaradi posebnih predavanj (posebnih predmetov) v angleščini za študente iz tujine: Analizirati možnosti, da naši študenti vpišejo kot izbirne predmete tiste predmete, ki jih ponujamo Erasmus študentom in se predavajo v angleščini.	delno realizirano v letu 2019; vključeno v program dela (akcijski načrt) 2020	K vpisu nekaterih predmetov, ki so namenjeni izmenjavnim študentom, smo povabili tudi naše študente. Seznam teh predmetov pa je treba še povečati.
Upadanje števila domačih študentk in študentov, ki odhajajo na študijske izmenjave in prakso v tujino: Izdelava analize razlogov za upad števila študentk in študentov ter predlogi za njihovo odpravo	vključeno v program dela (akcijski načrt) 2020	
Premajhno število objav, ki so visoko vrednotene po merilih ARRS (in potrebne za habilitacijo) in so pogoj za prijavo projektov in za habilitacije: Proučiti možnost uvedbe dodatnih stimulacij za povečanje števila objav (npr. še dodatno preko IRD sredstev) in izdelati analizo meril UL in NAKVISa za izvolitve v nazive ter oblikovati predloge sprememb.	delno realizirano v letu 2019; vključeno v program dela (akcijski načrt) 2020	Habilitacijski odbor PF se je podrobno ukvarjal z analizo habilitacijskih meril in izdelal predlog prilog k merilom, ki jih je potrdil senat PF. Po obravnavi predlaganih prilog jih habilitacijska komisija UL ni sprejela, ampak jih je s pripombami vrnila v popravo.
Premajhno število mednarodnih projektov (tako z vidika prijav kot samega izvajanja) – razmislek v smeri finančne spodbude prijav: Proučiti možnost pedagoške razbremenitve za čas oblikovanja prijave na projekt in analizirati pravne podlage za pedagoško razbremenitev asistentov (izdelava morebitnih predlogov sprememb pravnih podlag).	realizirano v letu 2019	Analiza je pokazala, da pedagoška razbremenitev ni mogoča, pedagoge pa se je dodatno seznanilo z možnostjo povračila stroškov s prijavami na projekte (razpis ARRS).
Pomanjkanje prostora v knjižnici za gradivo tako v skladišču kot v prostem pristopu: Natančna analiza starejšega gradiva z morebitnih	ostaja na ravni predloga	Na ogled skladiščnih prostorov je prišel predstavnik podjetja, ki dobavlja premične police. Prvotna ideja, da bi premične police namestili v manjši skladiščni prostor, se je izkazala za neustrezno (nizki stropi,

izločanjem neaktualnega gradiva; zamenjava obstoječih polic v skladišču s premikajočimi, ki zagotavljajo večji skladiščni prostor.		razporeditev stebrov in razporeditev luči). Pridobitev ne bi bila dovolj učinkovita, dejansko ne bi opravičila velikih stroškov. Dodatno se bo proučila možnost o zamenjavi polic v večjem skladiščnem prostoru.
Omejena funkcionalnost elektronskega varnostnega sistema knjižnega gradiva: V sklopu obvezne inventure posodobiti elektronski varnostni sistem	opuščeno	Inventuro smo letos poleti izvedli, načrtovani ukrep o zamenjavi varnostnega sistema pa opustili. Novejši varnostni sistemi ponujajo še številne druge možnosti (izposoja in vračanje gradiva preko avtomatov in podobno) in so posledično precej dragi, zaenkrat pa narava izposoje v naši knjižnici teh dodatnih funkcij niti ne potrebuje. Poleg tega je zamenjava varnostnega sistema tako zahteven projekt, da ga ne bi mogli izvesti v enem tednu, torej v času inventure.
Proces izbire založniških projektov ni dovolj jasen in predvidljiv: Pripraviti merila in postopek za izbiro založniških projektov	vključeno v program dela (akcijski načrt) 2020	Fakulteta je pričela oblikovati procesna pravila, ki bodo povečala transparentnost odločanja, s poudarkom na vsebinskih merilih.
Osrednja slovenska pravniška reija Pravnika (PF je njen sozaložnik) ni vključena v bazo SSCI, zato so objave v njej slabo ovrednotene v postopkih habilitacije in pri pridobivanju projektov: Nadaljevati s postopki uvrstitve v bazo SSCI	vključeno v program dela (akcijski načrt) 2020	Revija je že uvrščena v mednarodni bibliografski bazi Internationale Bibliographie der Zeitschriftenliteratur (IBZ) in CSA Philosopher's Index, nadaljevati pa je treba s prizadevanji za uvrstitev te revije v bazo SSCI. Trenutno poteka postopek njene evalvacije za sprejem v postopek za vključitev.
V Zborniku znanstvenih razprav objavljamo predvsem avtorji, zaposleni na PF: Spodbujati avtorstvo avtorjev zunaj PF	realizirano v letu 2019	V letu 2019 je bila izdana posebna številka Zbornika znanstvenih razprav, v katerem je večina avtorjev zunanjih.
Komisija za študentske zadeve pripravi predlog pravilnika.	nerealizirano vključeno v program za 2020	
Slabo obiskana pedagoška konferenca: Razmisliti o vsebini in obliki razgovora z diplomantkami in diplomanti druge stopnje, da bi le-ta dosegel željeni cilj	opuščeno	Ob podelitvi magistrskih diplomskih listin smo izvedli pedagoško konferenco, nakatero smo ob sodelovanju ŠS povabili prejemnike diplomskih listin in pedagoge, da bi se pogovorili o njihovih predlogih glede sprememb študijskega programa in njegovega izvajanja. Udeležba je bila zelo nizka. Ustrezni predlogi za izboljšanje

		udeležbe ni bilo mogoče najti, zato smo pedagoško konferenco opustili.
Izdelati analizo, iz katere bo razvidno, kdo od zaposlenih pedagogov se je v zadnjih nekaj letih udeležil kakšnega izobraževanja s področja pedagogike. Na osnovi tega spodbujati k udeležbi predvsem tiste, ki se takšnih izobraževanj še niso udeležili in asistente.	delno realizirano v letu 2019; vključeno v program dela (akcijski načrt) 2020	Načrtovana analiza ni bila narejena. Za krepitev andragoškega znanja pa smo na fakulteti za zaposlene organizirali izobraževanje o kakovostnem ocenjevanju, ki ga je izvedel Center za pedagoško izobraževanje FF UL.
Proučitev tehničnih možnosti za klimatizacijo prostorov in priprava javnega razpisa	vključeno v program dela (akcijski načrt) 2020	
Izdelava analize, pri katerih procesih bi bilo mogoče preiti na elektronsko poslovanje	vključeno v program dela (akcijski načrt) 2020	
Izdelava analize, kateri so tisti postopki, kjer bi bilo mogoče elektronsko podpisovanje.	vključeno v program dela (akcijski načrt) 2020	
Analiza FTE po projektih, v katerih sodeluje PF in razmislek o tem, ali bi bilo mogoče zaposliti dodatnega oz. dodatne raziskovalce.	delno realizirano v letu 2019; vključeno v program dela (akcijski načrt) 2020	Ni bila opravljena sistematična analiza za vse projekte, ki jih izvaja PF. Pri novih projektih, pri katerih je bilo pridobljeno financiranje v letu 2019, pa so vodje raziskav sami ocenili, ali je za izvedbo projekta potrebna nova oz. dopolnilna zaposlitev raziskovalcev.
Analiza pedagoške obremenitve zaposlenih po katedrah z namenom ugotoviti, kje bi bile nove zaposlitve najbolj potrebne.	delno realizirano v letu 2019; vključeno v program dela (akcijski načrt) 2020	V letu 2019 je bilo zaposlenih nekaj novih asistentov, če so katedre izrazile potrebo po tem. Ni bil izdelan natančnejši daljnoročni načrt zaposlovanja po katedrah.

4.3 Zakonske in druge pravne podlage, ki urejajo delovanje Univerze v Ljubljani

- **Ustava Republike Slovenije** (Ur. l. RS, št. 33I/1991-I, 42/1997, 66/2000, 24/2003, 69/2004, 68/2006, 47/2013, 47/2013, 75/16);
- **Zakon o visokem šolstvu** (Ur. l. RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 40/11 - ZUPJS-A, 40/12 - ZUIF, 57/12 - ZPCP-2D, 109/12, 85/14, 75/2016, 61/17 - ZUPŠ in 65/17);
- **Uredba o javnem financiranju visokošolskih zavodov in drugih zavodov** (Ur. l. RS, št. 7/11, 34/11 - odl. US, 64/12, 12/13, 38/16 in 35/17);
- **Resolucija o nacionalnem programu visokega šolstva Republike Slovenije 2011–2020** (Ur. l. RS, št. 41/2011);
- **Statut Univerze v Ljubljani** (Ur. l. RS, št. 4/17, 56/17);
- **Odlok o preoblikovanju Univerze v Ljubljani** (Ur. l. RS, št. 28/2000, 33/2003, 79/2004, 36/2006, 18/2009, 83/2010);
- **Zakon o raziskovalni in razvojni dejavnosti** (Ur. l. RS, št. 69/2002, 115/2005, 22/2006-UPB1, 61/2006-ZDru-1, 112/2007, 9/2011, 57/2012-ZPOP-1A) in ostali predpisi s področja raziskovalne in razvojne dejavnosti;
- **Resolucija o raziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2011–2020** (Ur. l. RS, št. 43/2011).

Službe Univerze v Ljubljani pri svojem delu uporabljajo tudi vse druge zakone in pravilnike posameznega področja, npr. kadrovskega, finančnega, veterinarskega, področja kulture ipd.

Vse predpise, ki urejajo poslovanje Univerze v Ljubljani kot celote, Univerza v Ljubljani objavlja na spletni strani:

http://www.uni-lj.si/o_univerzi_v_ljubljani/organizacija_pravilniki_in_porocila/predpisi_statut_ul_in_pravilniki/.